

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Katedra aplikované ekonomie
Obor Francouzština se zaměřením na aplikovanou ekonomii

**Analýza zahraničních mobilit studentů FF UP
(akademický rok 2015/2016)**

Bakalářská práce

Autor: Tereza Králová

Vedoucí práce: Mgr. Pavla Slavičková Ph.D.

Olomouc 2017

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
KRÁLOVÁ Tereza	Vencovského 8, Prostějov	F14473

TÉMA ČESKY:

Analýza zahraničních výjezdů studentů Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

TÉMA ANGLICKY:

The Analysis of Foreign Country Departures of FF UP Students

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Pavla Slavičková, Ph.D. - KAE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem práce je analyzovat výjezdy studentů do zahraničí, studujících na FF UP, a to přes nejrůznější programy, nabízené Univerzitou Palackého. Zadaná kvalifikační práce má za úkol nastínit důvody výjezdů studentů, jejich obohacení znalostí během studia v zahraničí, jejich přivezené zkušenosti a případný přisun jejich získaných znalostí a dovedností pro český trh práce.

1. Sběr informací, osobní konzultace s vedoucím práce pro upřesnění obsahu.
2. Vypracování osnovy práce, anotace, přesné ujasnění cíle práce.

Práce se bude skládat z částí teoretické a praktické:

3. Část teoretická: Historie programu ERASMUS (popř. dalších dílčích programů). Podkapitola: Frankofonní země jako destinace, vybrané studenty pro jejich zahraniční pobyt, popř. jiné vybrané kultury jako nabízené destinace pro studium v zahraničí na FF UP.
4. Analýza důvodů výjezdů do zahraničí, dosažených cílů během studia, kritérií výběru destinace (nastínění aspektů výběru: země EU, užívaný jazyk v cílové zemi, vzdálenost od ČR,...), analýza akademického a osobního přínosu pro studenty, jež vyjeli do zahraničí.
5. Praktická část - výzkum na základě dotazníkového šetření: využití dotazníků PVS (Personal Views Survey), procentuální vyjádření jednotlivých zkoumaných kritérií výjezdů studentů FF UP do zahraničí.
6. Průběžné konzultace s vedoucím bakalářské práce během sběru dat a následného vyhodnocování.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

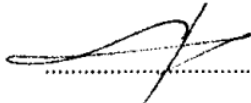
FELLNEROVÁ, Ivana. Mezinárodní možnosti II. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011. ISBN 978-80-244-2770-6.
KOTÁSEK, Jiří. Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha. Praha: Tauris, 2001. ISBN 80-211-0372-8.
Evropská politika zaměstnanosti a sociální politika: politika pro občany. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2002. ISBN 8086552063.
GRANOVETTER, Mark S. Getting a job: a study in contacts and careers. 2nd ed. Chicago: University of Chicago Press, 1995. ISBN 0226305813.
NOELLE, Elisabeth. Výzkum veřejného mínění: Úvod do metod demoskopie. Praha: Svoboda, 1968.

CARNINE, Julia. The impact on national identity of transnational relationships during international student mobility. Revue in the journal of international mobility [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z WWW : <<http://www.caim.info/revue-journal-of-international-mobility-2015-1-page-11.htm>>.
Agence ERASMUS+ France : Études d'Impact [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z WWW : <<http://www.agence-erasmus.fr/page/etudes-impact>>.
Erasmus: Histoire du programme ERASMUS : COMMISSION EUROPÉENNE. Commission européenne [online]. 29 Avril 2016. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z WWW : <http://ec.europa.eu/education/erasmus/history_fr.htm> EUROPE 2020>.
THE ERASMUS PROGRAMME: A Statistical Overview [online]. 4.5.2016. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/tools/statistics_en.htm#erasmus>.

Zprávy z mobility studentů ERASMUS: Databáze zkušeností. Naep [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z WWW: <<http://erasmus-database.naep.cz/modules/erasmus/index.php?country&city&school&homeSchool=15&year&type=work&eile&page=2>>.
RAKOVÁ, Marie. Pracovní stáž Erasmus přináší své první výsledky. Žurnál Univerzity Palackého v Olomouci [online]. 5. června 2009. [cit. 2016-05-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.upol.cz/fileadmin/zuparchiv/XVIII/cislo28.pdf>>.
Oficiální stránky Univerzity Palackého v Olomouci. Dostupné z WWW: <<http://www.upol.cz/struktura-up/rektorat/useky-prorektoru/usek-pro-zahranici/oddeleni-mezinarodnich-vztahu/erasmus/staze/>>.
ESN: International Exchange Erasmus Student Network : ESNsurvey 2015 [online]. [cit. 2016-05-05]. Dostupné z WWW: <<http://esn.org/ESNsurvey/2015>>.

Podpis studenta: Kraťova' Terma

Datum: 9.5.2016

Podpis vedoucího práce:

Datum: 21.9.2016

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „Analýza zahraničních mobilit studentů FF UP (akademický rok 2015/2016)“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne

Podpis

Poděkování

V první řadě děkuji paní Mgr. Pavle Slavíčkové, Ph.D. za odborné vedení práce, cenné rady a hodnotné připomínky, které mi poskytla při zpracování bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Petru Vínovskému, finančnímu analytikovi České spořitelny, a.s. za konzultace, podnětné připomínky a odbornou metodickou pomoc při zpracovávání analytické části práce.

A v neposlední řadě bych chtěla poděkovat celému studijnímu oddělení FF UP a především vedoucí SO paní Ing. Pavlíně Grigárkové za poskytnutí dat, které tvoří základ analytické části práce a za ochotu a vstřícnost při mých návštěvách na SO.

Poděkování patří také mým blízkým za podporu a také rodině za to, že mi dala možnost studovat na vysoké škole a podporovala mě na mojí cestě studiem.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá analýzou zahraničních mobilit studentů FF UP za akademický rok 2015/2016. Práce je rozdělena na dvě části, část teoretickou a analytickou. Teoretická část práce se zabývá popisem činnosti Zahraničního oddělení UP, uvádí stručnou charakteristiku programů, využívaných v rámci univerzity. V závěru se věnuje podrobněji programu Erasmus+, kde je také popsán administrativní proces výjezdu. Část analytická poté zpracovává na základě dat z Informačního systému UP jednotlivé vzorky o výjezdech studentů za akademický rok 2015/2016. V závěru práce dochází k interpretaci zkoumaných vzorků, dochází k výsledným závěrům, které vyšly z provedené analýzy práce.

Klíčová slova: Erasmus+, mobilita studentů, zahraniční studium, zahraniční stáž, analýza, Transcript of records, Proposal of Recognition, Learning Agreement, Univerzita Palackého v Olomouci.

OBSAH

ÚVOD	10
METODOLOGIE	12
I. TEORETICKÁ ČÁST	13
1. Mobilita studentů	13
1.1 Druhy a cíle mobilit	13
2. Oblast vzdělávání v EHEA	14
2.1 Boloňský proces.....	14
2.2 Vzdělávací politika EU	15
2.3 Instituce ČR v rámci zahraniční spolupráce	16
3. Správa zahraniční mobility na UP	17
3.1 Činnosti ZO UP	17
3.1.1 Smlouvy.....	17
3.1.2 Studijní pobyty v zahraničí	19
3.2 Personální obsazení, komunikace UP	19
4. Zahraniční záležitosti na FF UP.....	20
4.1 Erasmus student network UP Olomouc	20
4.2 Zahraniční možnosti zprostředkovávané v rámci FF UP.....	20
4.2.1 Program Freemover	21
4.2.2 Program CEEPUS	21
4.2.3 Program AKTION	22
5. Program Erasmus+.....	23
5.1 O programu	23
5.2 Klíčové akce Erasmus+	24
5.3 Erasmus+ na UP.....	25
5.4 Erasmus v současnosti	26
5.5 Administrativní proces.....	27
5.5.1 Před odjezdem.....	28
5.5.2 Během výjezdu	29
5.5.3 Po výjezdu.....	30
5.6 Výše uděleného stipendia	31
II. ANALYTICKÁ ČÁST	33
1. Popis vzorku	33
2. Obecná analýza	33
2.1 Studium.....	34
2.1.1 Forma studia	34
2.1.2 Ročníky studia	35
2.1.3 Obory studia.....	37
2.2 Student	42
2.2.1 Národnost.....	42
2.2.2 Pohlaví	42
2.2.3 Věk.....	43
2.3 Výjezd.....	45
2.3.1 Studijní vs. pracovní pobyt	45
2.3.2 Programy a formy financování	48
2.3.3 Průměr studia	50
2.3.4 Doba výjezdu	53

2.3.5 Destinace výjezdů	56
2.3.6 Rozdělení zemí podle výše uděleného stipendia	59
2.4 Dovezené ECTS kredity	60
2.4.1 Počet dovezených kreditů	60
2.4.2 Uznávání kreditů	62
2.4.3 Statusy uznaných předmětů	62
3. Výsledky výzkumu	65
ZÁVĚR	69
RÉSUMÉ	70
SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	71
SEZNAM ZKRATEK	75
SEZNAM GRAFŮ	76
SEZNAM TABULEK	77

MOTTO

„Cestuji, protože mi to umožňuje uvědomit si, kolik jsem toho ještě neviděl, kolik toho nikdy neuvidím, a kolik ještě potřebuji vidět.“

Americký spisovatel Carew Papritz

ÚVOD

Vzdělání je souhrn znalostí, dovedností a schopností, které lidé získávají prostřednictvím vzdělávání, výuky a studia. Slovo vzdělání pochází z latinského slova *educare*, které znamená „vedení ven“ nebo „vedení vpřed“. Velkou a důležitou roli hraje ve vzdělání jedince jeho rodina, která svou podporou může prohloubit efektivnost vzdělávání, které je největším bohatstvím každého člověka. Vytvořit dokonalý vzdělávací systém je klíčovým cílem vlád každého státu. Před rokem 1989 panoval v českých školách pevný řád a morálka. Studijní propojení se zeměmi západního bloku bylo pro většinu studentů nedostupné. Dnes na základě sjednocení evropských států dochází k uvědomění, jaké možnosti spolupráce se mohou nabízet, že je důležité dbát na rozvoj lidského kapitálu a podpořit vzdělávací instituce v Evropě. Výsledkem této spolupráce tak byl vznik integrovaných vzdělávacích programů, které dnes zaštiťují evropské organizace a kdy podpora vzdělávání zaujímá stále větší procento v rozpočtu Evropské unie.

Evropské vzdělávací programy dnes umožňují vycestovat do zahraničí a získat během pobytu neocenitelné zkušenosti a znalosti, které jsou stále častěji interpretovány jako velmi důležitý faktor pro rozvoj společnosti a zlepšování zahraničních vztahů. Za hranicemi čeká jiný svět, kde funguje rozdílná kultura a kde pravidla určují jiné zákonné systémy. Dochází k vyjmutí z komfortní zóny a je třeba naučit se žít samostatně. Podpora zahraničních mobilit je dnes natolik rozšířená, že je možné vyjet prakticky kamkoli. Smlouvy uzavřené mezi jednotlivými univerzitami umožňují studium nejen v rámci Evropy, ale i mimo ni. K univerzitám, které podporují zahraniční mobilitu studentů, patří také Univerzita Palackého v Olomouci. V této práci zjišťujeme, jakým způsobem funguje využívání zahraničních možností konkrétně na Filozofické fakultě této univerzity. Budeme také hledat odpověď na otázku: „Existují jisté skutečnosti, jež by mohly být podnětem pro změnu v oblasti zahraničních mobilit studentů?“

Na univerzitách v České republice se realizují výzkumy, jež zjišťují fakta o využívání výměnných programů na dané univerzitě. Studenti formou svých závěrečných prací vyhodnocují stav zahraničních možností, motivaci studentů k výjezdům do zahraničí apod. Fakta, která vyplynou z různých analýz, pak mohou přispívat ke zlepšování situace ve věci zahraničních mobilit na těchto univerzitách.

Také UP patří k univerzitám, věnujícím se průzkumným analýzám v rámci zahraničních mobilit studentů, které převážně realizuje Zahraniční oddělení této univerzity. I jiná univerzitní zřízení provádějí podobné výzkumy. Jedním z nich je i KAE UP, na které proběhl v říjnu roku 2015 výzkum „Motivace studentů KAE k zahraničním mobilitám“. Z výzkumu vyplynulo, že mezi studenty koluje celá řada domněnek a omylů, týkajících se zahraničních záležitostí a jejich organizace. Například, že studium v zahraničí nelze zvládnout bez prodloužení studia. Studenti tvrdili, že nemají možnost splnit A – předměty během zahraničního studia. Že nejsou uznávány všechny dovezené kredity. Projevila se také velmi nízká informovanost studentů o zahraničních nabídkách a možnostech na FF UP a také neznalost studentů ve věci organizace a administrativy mobilit.

Tato práce se bude věnovat analytickým a statistickým výzkumům jak studenti využívají příležitostí zahraničních pobytů a zda existují případná fakta, jež by mohla být podnětem ke změnám v oblasti zahraničních výjezdů studentů na FF UP. Cílem práce bude analyzovat zahraniční mobility v rámci FF UP za akademický rok 2015/2016 a odpovědět na otázky, například: *„Kam studenti nejčastěji vyjížděli? Jaké formy financování k tomu využívali? Jaké byly jejich výsledky, získané během studia v zahraničí? V jakých obdobích nejčastěji vyjížděli? V jakých ročnících studia realizovali nejčastěji své pobyty?“* a další.

V úvodu teoretické části práce je popsána činnost Zahraničního oddělení UP a zároveň FF UP, které zprostředkovávají výjezdy do zahraničí. Vybrané programy, přes které lze výjezd v rámci UP uskutečnit, pak doplňuje samostatná kapitola o nejvíce využívaném programu Erasmus+, kde je popsán administrativní proces, jež slouží jako podklad uchazečům.

Analýza dat o zahraničních mobilitách studentů FF UP a jejich zpracování je pomocí metody deskripce obsahem analytické části práce. Dochází ke vztahům mezi jednotlivými proměnnými na základě určování modu a aritmetického průměru.

V závěru práce dochází k interpretaci výsledků analýzy a ke komentářům, jež se vztahují k výsledkům výzkumu.

METODOLOGIE

Pro zpracování dat v analytické části práce byla zvolena metoda **deskriptivní analýzy**. Tato metoda se zabývá uspořádáním souborů, jejich popisem a účelnou sumarizací. Jinými slovy je to popisná statistika, umožňující přehledné uspořádání dat, která znázorňují prosté rozložení četností u jednotlivých proměnných. Aplikuje statistické třídění, kdy dochází k rozdělení prvků ze souboru do skupin (tříd) podle předem daných znaků. Četnost bývá udávána v číslech nebo procentech. Díky této metodě tak můžeme zjistit přesné procentuální rozložení jednotlivých prvků vůči celkovému počtu prvků.¹

Deskriptivní analýza si však neklade za cíl čistý popis kvantitativních dat. Zkoumá také vztahy mezi jednotlivými proměnnými. Tato část analýzy se nazývá induktivní statistika, která pro interpretaci rozložení proměnných užívá míry centrální tendence: modus, medián a aritmetický průměr. Modus zde představuje hodnotu, která se vyskytuje nejčastěji. Medián je prostřední hodnotou všech proměnných, seřazených od největší po nejmenší a aritmetický průměr je střední hodnota, která vznikne prostým sečtením všech hodnot a vydělením počtem případů.² Zvolená metoda v této práci používá aritmetické průměry, popisuje četnost jednotlivých prvků pomocí procent a uvádí i nejčastější výskyt u jednotlivých proměnných, tedy modus.

Analytická část vychází z reálných dat o studentech, kteří absolvovali zahraniční mobilitu v rámci FF UP za období od 29. 7. 2015 do 26. 10. 2016. Tato data jsou evidována v Informačním systému Univerzity Palackého v Olomouci, jenž je známý pod pojmem studijní agenda univerzity (STAG).

¹ Úvod do deskriptivní a induktivní statistiky. In: *Deskriptivní analýza dat* [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z:

https://is.jabok.cz/el/JA10/leto2013/S207/um/Uvod_do_deskriptivni_a_induktivni_statistiky.ppt

² Deskriptivní analýza dat. In: *Analýza kvantitativních dat – výzkumné otázky* [online]. 2012 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://vyzkumy.knihovna.cz/ucebnice/analýza-quantitativnich-dat>

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Mobilita studentů

Mobilita studentů je interpretována jako jakýkoli akademický pobyt, uskutečněný v rámci studia, po kterém se student navrácí zpět. V mezinárodním kontextu se jedná o zahraniční pobyty domácích vysokoškolských, v jistých případech i středoškolských studentů, jež jsou uskutečněny v rámci studia těchto studentů.³

Není přitom důležité, zda student realizoval pobyt z vlastní iniciativy anebo využil některý z existujících programů umožňujících zahraniční pobyt. *MŠMT* definuje studentskou mobilitu jako „výjezd studenta na zahraniční instituci za účelem studia nebo realizace praxe vyplývající ze studijního programu.“⁴ Studentské výměny v současnosti už nejsou ničím výjimečným. Stávají se stále více a více využívaným prostředkem k obohacení znalostí, k poznání světa a k osobnostnímu rozvoji jedince.

1.1 Druhy a cíle mobility

Z hlediska délky výměny lze mobilitu rozdělit na diplomovou a kreditní. *Diplomová mobilita* má zpravidla delší trvání a vede k získání titulu na zahraniční univerzitě. Obvykle se jedná o studium jednoho komplexního programu na partnerské instituci. Tento druh mobility má často tzv. vertikální charakter. To znamená, že student pocházející ze země s obecně nižší kvalitou vzdělávání směřuje do země s vyšší úrovní vzdělávání. Cílem zpravidla je získat vyšší vzdělání, než jaké poskytuje domovská instituce.⁵ Oproti tomu *kreditová mobilita* je obvykle pobyt na kratší časové období za cílem absolvovat jen část studia na zahraniční vysoké škole. Má ve většině případů tzv. horizontální podobu, kdy se jedná o studium na zahraniční instituci s podobnou úrovní vysokoškolského vzdělávání. Tento typ mobility podporují mezinárodní výměnné programy, jako je např. Erasmus+.⁶

³ JUNOR, S., USHER, A. *Student Mobility & Credit Transfer*. In: *A National and Global Survey* [online]. [cit. 2017-03-28], str. 3. Dostupné z: <http://www.educationalpolicy.org/publications/pubpdf/credit.pdf>

⁴ Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – úplné znění k 10/2015 [online]. 2015 [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/uplne-zneni-pravidel-pro-poskytovani-prispevku-a-dotaci-2>

⁵ HAUSCHILDT, K. a kol. (2015). *Social and Economic Conditions of Student Life in Europe*. ISBN 978-37639-5521-3. str. 187. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: http://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EVSynopsisofIndicators.pdf

⁶ KOUCKÝ, J., KOVAŘOVIC, J. (2014). *Je mezinárodní mobilita studentů skutečně povinná?* [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://vsmonitor.wordpress.com/2014/04/16/je-mezinarodni-mobilita-studentu-skutecne-povinna/>

V rámci kreditových mobilit se nabízejí dva druhy výjezdů, a to zahraniční studijní pobyt nebo pracovní stáž. Studijní pobyt je výhradně studium na zahraniční instituci. Jedná se zpravidla o nejčastěji realizovanou formu pobytu. Praktická stáž je forma zahraniční mobility, kdy student vyjede za cílem vykonávat určitou pracovní aktivitu na konkrétním pracovišti. Zpravidla bývá tento pobyt delší než jeden semestr anebo bývá realizován studenty během letních prázdnin.⁷

Cílem mobilit je zejména zvýšení kvalifikace a zlepšení jazykových dovedností. Zkušenosti samotných studentů potvrzují, že zlepšit úroveň cizího jazyka lze rychleji na základě aktivního využívání v cílové zemi pobytu. Podle Teichlera (2007) lze uvést dalších pět základních cílů studentských mobilit. Mezi ně patří lákat zahraniční studenty na univerzity s dobrou pověstí, podpora migrace, realizace mobilit v sousedních zemích daného státu, jisté finanční motivy nebo realizace krátkodobých mobilit, které umožňují alespoň částečně pochopit systém fungování odlišné země. Na tento typ mobility se zaměřuje, kromě jiných výměnných programů, např. Erasmus+.

2. Oblast vzdělávání v EHEA

2.1 Boloňský proces

Idea vytvořit jednotný ucelený systém vysokoškolského vzdělávání v Evropě byla vytvořena v roce 1998 čtyřmi ministry školství z Francie, Itálie, Velké Británie a Německa. Tato idea byla ještě téhož roku zrealizována díky tzv. Sorbonnské deklaraci, jejímž cílem bylo vytvořit jednotný rámec vysokoškolského vzdělávání v Evropě, jenž by umožňoval uznávání akademického vzdělávání a získaných kvalifikací z jiných zemí, a to jak studentů, tak akademiků s ohledem na vývoj na trhu práce. Vyústěním ideje o vytvoření jednotného evropského vzdělávacího systému byla tzv. Boloňská deklarace, podepsána v roce 1999 zástupci 30 členských států (včetně ČR) v italském městě Bologna. Deklarace podpořila vznik tzv. Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA = *European Higher Education Area*). Cílem EHEA je především ucelenost a srovnatelnost systémů vysokoškolského vzdělávání v Evropě.⁸

⁷ KOUCKÝ, J., KOVAŘOVIC, J. (2014). *Je mezinárodní mobilita studentů skutečně povinná?* [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://vsmonitor.wordpress.com/2014/04/16/je-mezinarodni-mobilita-studentu-skutecne-povinna/>

⁸ *Bologna Process – EHEA – History* [online]. 2014 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.ehea.info/pid34248/history.html>

Hlavními prvky EHEA jsou:

- třístupňové strukturované studium,
- kreditový systém ECTS,
- kompatibilitnost národních rámců kvalifikací,
- zajišťování kvality,
- mezinárodní mobilita studentů a akademiků.⁹

Státy Boloňské deklarace se mimo jiné dohodly na pravidelných schůzích ve dvouletých intervalech, během kterých měly být projednávány dosavadní postupy a stanoveny nové cíle a priority EHEA. První setkání proběhlo v Praze roku 2001. Tzv. Pražské komuniké rozšířilo Boloňský proces o tři další oblasti:

- podpora a rozvoj strategií celoživotního učení,
- zapojení vysokoškolských institucí a studentů do Boloňského procesu,
- podpora aktivity EHEA.¹⁰

2.2 Vzdělávací politika EU

Vzdělávací politika Evropské unie není centralizačním procesem řízeným „shora“, tak jako je tomu např. u měnové nebo celní politiky, které jsou společnými politikami EU. Jde o tzv. doplňující politiku, jež je odrazem stálé spolupráce mezi EU a jejími členskými státy.¹¹ Evropská unie hraje v oblasti vzdělávací politiky významnou roli, jelikož svými úkony mimo jiné ovlivňuje vzdělávací procesy v přidružených státech EU. Cíle EU v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu jsou:¹²

- rozvoj evropského rozměru vzdělávání,
- podpora mobility studentů a vyučujících, mimo jiné prostřednictvím podpory akademického uznávání diplomů a započítávání doby studia,
- podpora spolupráce mezi vzdělávacími institucemi,
- rozvoj výměny informací a zkušeností týkajících se záležitostí společných vzdělávacích systémů členských států, podpora rozvoje dálkového vzdělávání.

⁹ Bologna Process – EHEA – History [online]. 2014 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.ehea.info/pid34248/history.html>

¹⁰ Boloňský proces – dosavadní postup. In: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. 2013 – 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/bolonsky-proces-2>

¹¹ KOUCKÝ, J. et al. *České vzdělání a Evropa. Strategie rozvoje lidských zdrojů při vstupu do Evropské unie*. Praha: Tauris, 1999. ISBN 80-211-0312-4.

¹² Vysokoškolské vzdělávání. In: Evropský parlament [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.13.4.html

V rámci Evropské komise funguje Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu, jež se zabývá oblastí vzdělávání a odbornou přípravou. Jejím cílem je propagace celoživotního vzdělávání. Její činnost se dělí na dvě části. První je politická koordinace se členskými státy a druhá představuje realizaci programů celoživotního vzdělávání. V Evropském parlamentu se oblastí vzdělávání zabývá Výbor pro kulturu a vzdělávání. V rámci Rady EU se oblastí vzdělávání zabývá Výbor pro vzdělávání.

ČR se zapojuje do evropské spolupráce v oblasti vzdělávání především ve formě otevřené metody koordinace, kdy získává a vyměňuje informace na základě zkušeností a inspiruje se pro tvorbu politiky v příslušných legislativních aktech. Gestorem této politiky je v ČR Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT).¹³

2.3 Instituce ČR v rámci zahraniční spolupráce

Pod záštitou MŠMT byla zřízena příspěvková organizace Dům zahraniční spolupráce (DZS), jehož součástí je Akademická informační agentura (AIA). Ta má kromě jiného za úkol shromažďovat, zpracovávat a rozšiřovat informace o možnostech vzdělávání českých občanů (vysokoškolských studentů, postgraduátů a pedagogů) v zahraničí.¹⁴ Uděluje rozpis kvót z pověření MŠMT, čímž se rozumí přidělování stipendijních míst do jednotlivých zemí přímo konkrétním veřejným vysokým školám v ČR.¹⁵ Na základě těchto míst pak MŠMT prostřednictvím DZS vždy na začátku akademického roku rozděluje stipendia v rámci mezistátních kulturních dohod. Kromě toho zajišťuje v rámci výběrových řízení stipendijní pobyty na základě mezinárodních smluv, kdy administruje a organizuje výjezdy studentů veřejných vysokých škol do zemí, s nimiž uzavřela mezinárodní smlouvu o spolupráci.¹⁶

Součástí DZS je Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP), jež se z pověření MŠMT přidružila k DZS v roce 2007, kdy začalo třetí období vzdělávacích programů Evropské unie a byl vytvořen tzv. Lifelong Learning Programme (LLP), tedy program celoživotního učení. V ČR tato agentura v současné době funguje jako koordinátor pro evropské vzdělávací programy a v jistých oblastech

¹³ Evropská spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě. (Education and Training 2020). In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2006-2012, [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani-a-odborne-priprave>

¹⁴ AIA-Stipendia MŠMT. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/menu/vymenne-programy/aia-vladni-stipendia-msmt/>

¹⁵ AIA-Stipendia MŠMT, *tamtéž*.

¹⁶ Výběrová řízení. In: *Akademická informační agentura – Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/44_mezinarodni_smlouvy-vyberova-rizeni/

je zprostředkovatelem čerpání zdrojů z EU. Od října 2013 je součástí DZS také přidružená Národní agentura Mládež a Eurodesk.¹⁷

3. Správa zahraniční mobility na UP

Na Univerzitě Palackého (dále jen UP) funguje jako zdroj hlavních informací o zahraničních vztazích UP Zahraniční oddělení (dále jen ZO UP) se sídlem Křížkovského 8, v prostorách Rektorátu univerzity. Toto univerzitní zařízení bylo založeno za účelem poskytovat veškeré informace o možnostech výjezdů do zahraničí na UP, nabízet studentům, ale i zaměstnancům informace o studiu/výuce v zahraničí a o praktických stážích. V rámci celé univerzity je zprostředkovatelem všech zahraničních mobilit, zejména koordinuje program Erasmus+. Kromě toho zajišťuje informovanost o dalších výměnných pobytech v rámci nabídek Evropské unie a přímé univerzitní spolupráce UP.¹⁸

Je také centrem poskytujícím servis přijíždějícím zahraničním studentům a zahraničním návštěvám. Přijíždějící studenti mají vždy přiřazené dvě referentky pro zahraniční vztahy (jak na fakultě, tak i na centrálním zahraničním oddělení), které mohou kontaktovat při vyřizování administrativních záležitostí, týkajících se jejich studijního pobytu.

3.1 Činnosti ZO UP

3.1.1 Smlouvy

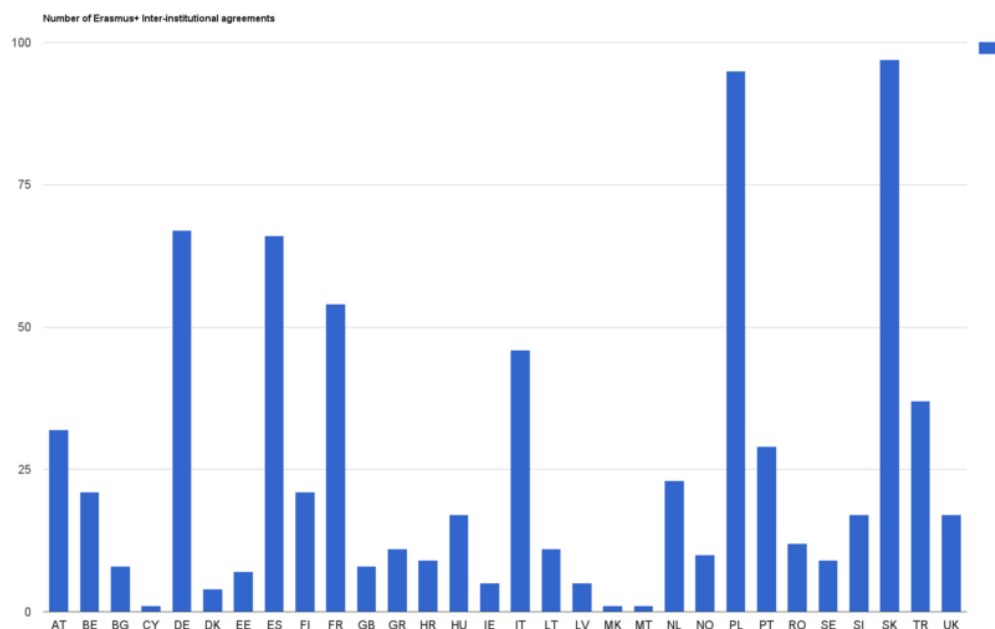
Mezi hlavní činnosti zahraničního oddělení patří *evidence smluv* o spolupráci, které Univerzita Palackého uzavřela s mnoha zahraničními partnery. Existují tři druhy smluv, které Zahraniční oddělení eviduje.

První z nich je smlouva o spolupráci v rámci evropského programu Erasmus+. V rámci těchto smluv mohou studenti vycestovat do zemí, které jsou v programu Erasmus+ zapojené do spolupráce s UP, jedná se o programové země fondu. Mobilitu je možné realizovat do Turecka, Řecka, Bulharska, Rumunska, Maďarska, Itálie, Makedonie, Chorvatska, Slovinska, Polska, Rakouska, Litvy, Estonska, Lotyšska, Finska, Švédska, Norska, Dánska, Nizozemí, Belgie, Německa, Francie, Španělska, Portugalska, Velké Británie, Irsko a na Slovensko. UP má aktuálně k datu 20. 12. 2016

¹⁷ Základní informace. In: *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.dzs.cz/cz/o-dzs/>

¹⁸ Funkce oddělení pro zahraniční záležitosti UP. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/menu/zahranicni-oddeleni/o-nas/>

uzavřeno v rámci programu Erasmus+ celkem 800 smluv, z nichž nejvíce eviduje FF UP (306).¹⁹ Tyto meziinstitucionální smlouvy, uzavřené v rámci programu Erasmus+ umožňují vyjet do 30 programových zemí. Následující graf zobrazuje přehled počtu smluv UP v jednotlivých zemích:

Zdroj: Partnerské instituce v programu Erasmus+, Zahraniční oddělení UP.²⁰

Druhým typem smlouvy je dohoda o spolupráci v rámci programu Mezinárodní kreditová mobilita (pod symbolem KA107). Tento typ smluv se týká zahraniční spolupráce se zahraničními institucemi převážně mimo evropský prostor, jež jsou partnerskými zeměmi v rámci programu Erasmus. Tyto země, jež chtějí využívat KA107, musí být držiteli platné listiny programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání (Erasmus Charter for Higher Education, ECHE). Před mobilitou je uzavřena s partnerskou institucí meziinstitucionální dohoda.²¹ V rámci mezinárodní kreditové mobility lze na UP vyjet do Jižní Afriky, Zambie, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Izraele, Ruska, Běloruska, Kazachstánu, Bhútánu, na Tchaj-wan, do Spojených států amerických anebo do Kanady.

Třetí druh smlouvy ustanovuje přímou spolupráci na základě platné smlouvy o spolupráci, tzv. Memorandum of understanding, který je celouniverzitní a zapojit se

¹⁹ Partnerské instituce v programu Erasmus+. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/erasmus/partnerske-institute/>

²⁰ Partnerské instituce v programu Erasmus+, *tamtéž*.

²¹ Projekty mobility osob/vysokoškolské vzdělávání. In: *Na Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <http://www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-vysokoskolske-vzdelavani/mezinarodni-kreditova-mobilita/>

do mobilit těchto smluv mohou všechny fakulty v případě, že podpoří finančním příspěvkem své pracovníky nebo studenty. Díky těmto smlouvám lze vycestovat do Spojených států amerických, Ruska, Číny, Japonska, Egypta, na Filipíny, do Brazílie, Argentiny, Kolumbie, Rwandy a do dalších 24 zemí.²²

3.1.2 Studijní pobyty v zahraničí

Kromě evidence nebo tvorby smluv o spolupráci Zahraniční oddělení UP pomáhá studentům zrealizovat studijní pobyty v zahraničí na základě rozpisu kvót. Rozpis kvót určuje jednotlivým univerzitám přidělená stipendijní místa a studenti vybraných vysokých škol se mohou hlásit na studijní stipendijní pobyty v zahraničí. Tyto pobyty pak administruje samotná vysoká škola. Existuje ještě druhá možnost, v rámci výběrových řízení, které organizuje a administruje již samotná AIA a univerzitní instituce se na organizaci těchto výjezdů nepodílejí.

Kromě stipendijních pobytů *MŠMT* pak univerzita zprostředkovává pobyty podporované institucemi nebo jednotlivci. Zde zařazujeme *Merrillův program*, který v současné době Zahraniční oddělení administruje jako semestrální nebo roční pobyt v USA.²³ K pobytům v USA slouží i další program s názvem *Fulbright*. Díky nadaci lze studovat, vyučovat nebo provádět výzkum v USA.²⁴

3.2 Personální obsazení, komunikace UP

ZO UP se skládá z deseti pracovníků. Každý má na starosti jinou agendu práce, která napomáhá studentům v orientaci volby správného pracovníka, na kterého se uchazeč může obrátit v případě dotazů ve věci zahraničních záležitostí.

Jednotlivé katedry mají své koordinátory pro zahraniční záležitosti, kteří zprostředkovávají především zajištění administrativy mezi studentem katedry, studijním oddělením a přidělenou referentkou na Zahraničním oddělení UP.

Během administrativního procesu bývá studentům přidělen koordinátor na zahraniční instituci (zejména při výjezdech na studijní pobyty v rámci programu Erasmus+), který se také jistým způsobem může podílet na komunikaci se Zahraničním oddělením UP, to však není pravidlem.

²² Hlavní činnosti zahraničního oddělení UP. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/pl/zahranicni-oddeleni/o-nas/>

²³ Studijní pobyty v zahraničí. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/pl/zahranicni-oddeleni/o-nas/>

²⁴ Fulbright. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/vymenne-programy/fulbright/>

4. Zahraniční záležitosti na FF UP

Jak již bylo řečeno, na každé fakultě univerzity funguje oddělení pro zahraniční vztahy, které referují pověřené osoby. Pro Filozofickou fakultu zastávají tuto funkci dvě referentky, Mgr. Zuzana Henešová a Mgr. Lenka Haničáková.

Oddělení pro zahraniční záležitosti FF UP má v popisu činnosti zajišťování zahraničních mobilit studentů i zaměstnanců FF UP, zajišťuje spolupráci se zahraničními univerzitami na základě meziinstitucionálních (dříve bilaterálních) smluv, zajišťuje spolupráci na společných projektech a v neposlední řadě přijímá studenty a pedagogy ze zahraničí, to vše v rámci nejrůznějších programů.²⁵

4.1 Erasmus student network UP Olomouc

Na UP funguje i podpora přijíždějících zahraničních studentů. Zahraniční oddělení se snaží návštěvníkům pobyt co nejvíce zjednodušit, má také na starosti některé administrativní záležitosti spojené s pobytem studentů.

V rámci celé univerzity existuje spolek, který funguje pod záštitou mezinárodní sítě Erasmus Student Network (ESN). Tento studentský neziskový spolek funguje v Olomouci za cílem pomáhat přijíždějícím studentům s orientací v novém prostředí. Skupina je tvořena studenty univerzity, ale i s dalšími členy, kteří mají zájem být ve styku se zahraničními studenty a podílet se na organizaci nejrůznějších aktivit, často ve spolupráci se ZO UP. Mezi aktivity, na kterých se ESN UP podílí, patří například *Orientation Week*. Spolek pořádá také nejrůznější výlety, studentské a sportovní aktivity a v neposlední řadě také studentské večírky.

4.2 Zahraniční možnosti zprostředkovávané v rámci FF UP

ZO UP ve spolupráci s FF UP zprostředkovává svým studentům i pedagogům zahraniční studijní pobyty v rámci nejrůznějších programů. Studenti mohou vyjždět přes následující stipendijní programy: Visegrádský fond, Merillův program, Fulbrightova nadace, DAAD, Erasmus+, CEEPUS, AKTION, FREEMOVER. Studenti si dotační programy vyhledávají sami, pomáhá jim internetový portál ZO UP a také portál Zahraničního oddělení FF UP, kde jsou zveřejňovány aktuální nabídky.

Nejvíce se využívá program Erasmus+, CEEPUS, AKTION a Freemover, které jsou podrobněji popsány v následujících kapitolách. Programu Erasmus+ je věnována

²⁵ Zahraniční vztahy. In: *Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 30. 9. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://old.ff.upol.cz/menu/zahranicni-vztahy/popis-cinnosti/>

rozsáhlejší kapitola, jelikož je nejvíce využívaným programem na FF UP (viz analytická část práce).

4.2.1 Program Freemover

Výjezdy přes meziinstitucionální smlouvy (dříve bilaterální smlouvy) jsou zajištěné finanční podporou jednak v rámci smluv o přímé smluvní spolupráci mezi vysokými školami, jednak formou *FREEMOVERS*.²⁶ Meziinstitucionální smlouva o přímé spolupráci funguje na FF UP jako možnost studenta (FREEMOVERA) studovat na zahraniční instituci, se kterou nemá UP uzavřenou smlouvu.²⁷

Výhodou je, že student „freemover“ není vázán na nabídku partnerských univerzit na FF UP. Může si sám vybrat zemi a instituci, na které bude v zahraničí studovat. Tato skutečnost s sebou nese nevýhodu v tom, že není jisté, zda bude uchazeč o studium na zahraniční univerzitu přijat. Některé univerzity totiž nemusí podporovat formu této mobility. Je nutné také počítat s vyššími náklady na studium. FF UP poskytuje v rámci programu příspěvek na studenta v průměru 20 000 Kč/měsíc. Výdaje spojené s pobytem, které převýší příspěvek přidělený v rámci programu, si student hradí sám.²⁸

Podmínky pro využití programu jsou podobné jako u jiných výměnných programů, administrativa je však zpravidla zdlouhavější. S vyplněnou přihláškou, žádostí o příspěvek a prohlášením o účtu je nutné odevzdat také motivační dopis, jenž má obsahovat záměr studijního pobytu o velikosti max. 2 strany typu A4, a také Learning Agreement, jež je předběžným studijním plánem a který podepisuje koordinátor pro zahraniční záležitosti dané katedry.²⁹

4.2.2 Program CEEPUS

Tento středoevropský univerzitní výměnný program (Central European Exchange Programme for University Studies) je určen pro pregraduální studenty

²⁶ Mobilita v rámci bilaterálních smluv o přímé spolupráci mezi univerzitami. In: *Zahraniční vztahy – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 4. 10. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.ff.upol.cz/menu/zahranicni-vztahy/stipendijni-programy/stipendijni-pobyty-v-ramci-mezinarodnich-smluv/#c22893>

²⁷ Mobilita v rámci bilaterálních smluv, *tamtéž*.

²⁸ Mobilita studentů (Freemovers). In: *Filozofická fakulta Univerzity Palackého – Stipendijní programy* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/stipendijni-programy/#c3331>

²⁹ Zahraniční mobility – stipendijní programy. In: *Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/stipendijni-programy/>

od ukončeného druhého semestru, postgraduální studenty a pedagogy vysokých škol.³⁰ Mezinárodní spolupráce v tomto programu je vázána dohodou CEEPUS III, která vstoupila v platnost 1. 5. 2011 a jež nahradila svého předchůdce CEEPUS II. Cílem programu je vytvoření středoevropské univerzitní sítě, která bude složena z jednotlivých dílčích sítí programu. „*Sít' je tvořena nejméně třemi vysokými školami, přičemž alespoň dvě z nich jsou z různých smluvních států. Vysoké školy, které se programu účastní, spolupracují na řešení odborné problematiky v rámci sítě.*“³¹ Na UP se v rámci programu CEEPUS nabízí možnost studovat na partnerské univerzitě, se kterou má UP uzavřenou smlouvu v rámci vysokoškolských sítí. Do programu se lze zapojit dvěma způsoby: jako individuální student (tzv. Freemover) nebo v rámci sítí vysokých škol. Přednost přitom mají studenti vyjíždějící v rámci sítí.³² Filozofická fakulta je v současnosti zapojena do pěti aktivních sítí programu. Oddělení zahraničních záležitostí fakulty má na starosti administrativu, přidělování délky mobility je věcí katederních koordinátorů.

Podmínkou nominovaných studentů FF UP je, při využití programu CEEPUS, nahlásit svůj výjezd alespoň 30 dní před plánovaným výjezdem. Nutno informovat jak katederního koordinátora příslušné katedry, tak fakultní oddělení pro zahraniční záležitosti. Nutností je také sepsat Learning Agreement (viz kapitola *Administrativní proces*). Studentům, vyjíždějícím přes program CEEPUS je proplácené jízdné a lze jim poskytnout i cestovní pojištění. Nutné je vyplnit formulář „Žádanka o náhradu jízdních výdajů vzniklých v souvislosti s plněním mezinárodních smluv“, přinést kopii akceptačního dopisu od zahraniční univerzity, příp. fakturu či účtenky za jízdné, letenku a rozhodnutí o přidělení stipendia od MŠMT nebo CEEPUS programu.³³ Proplácení jízdného se však týká pouze studentů, kteří vycestují na stipendijní pobyty v rámci mezinárodních smluv (zprostředkovány DZS MŠMT) nebo v rámci programu CEEPUS.

4.2.3 Program AKTION

Program AKTION podporuje spolupráce mezi Českou republikou a Rakouskem na základě bilaterální (dnes již meziinstitucionální) smlouvy ve vzdělávání a vědě

³⁰ CEEPUS – základní informace. In: *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2015 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.dzs.cz/cz/ceepus/>

³¹ CEEPUS. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2013 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/ceepus>

³² CEEPUS – základní informace, *tamtéž*.

³³ Zahraniční cesty – před cestou. In: *Zahraniční mobility – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/zahranicni-cesty/>

v terciálním sektoru. Program podporuje veškeré projekty, které rozvíjí spolupráci mezi Rakouskem a ČR. Je důležitý hlavně v oblasti akademických výměn mezi univerzitami a dalšími vysokými školami obou zemí. Od svého založení v roce 1992 AKTION podporuje rozvoj této dvoustranné spolupráce v oblasti vědy a vzdělávání ve všech vědních oborech. V čele programu stojí řídicí grémium, jež je složeno z deseti členů zástupců ministerstev školství a VŠ z obou zemí. Ti třikrát ročně vybírají vědecké projekty, zpravidla menšího rozsahu, které finančně podpoří. Poskytnutí finančních zdrojů může být dvojího druhu: individuální a institucionální. Individuální stipendia jsou poskytována jednotlivcům na realizaci studijního či vědeckého pobytu v druhé zemi, institucionální podporuje projektové spolupráce mezi dvěma institucemi v zemích v oblasti terciálního vzdělávání.³⁴

Proplácení jízdného u programu AKTION není na FF UP povoleno, jelikož studentům, realizujícím pobyt prostřednictvím tohoto programu je poskytnuto tzv. paušální stipendium, stejně jako je tomu např. u programů Erasmus, DAAD a jiné. Toto stipendium pokrývá veškeré náklady spojené s pobytem v zahraničí, tedy výlohy pobytové i cestovní.³⁵

5. Program Erasmus+

5.1 O programu

Program Erasmus+ je nástupcem programu Erasmus. Byl schválen jako vzdělávací program Evropské unie na období 2014–2020.³⁶ Nabízí stipendium na podporu vzdělávání a veškerých sfér mobilit za účelem zvýšit kvalitu a přiměřenost kvalifikací a dovedností. Programu se mohou zúčastnit mimo jiné studenti, vyučující, učni a dobrovolníci s cílem obohatit se o zkušenosti ze zahraničí, ať už ve formě studia, odborné přípravy, práce či dobrovolnické činnosti.³⁷ Kromě toho, že podporuje spolupráci a mobilitu ve sféře vzdělávání, přispívá také na aktivity v oblasti sportu, mládeže v akci či na aktivity neformálního vzdělávání.

³⁴ AKTION Česká republika – Rakousko. In: *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.dzs.cz/cz/aktionceska-republika-rakousko/>

³⁵ Proplácení cestovních nákladů. In: *Zahraniční mobility – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/zahranicni-cesty/>

³⁶ O programu Erasmus+. In: *European Commission Erasmus Plus* [online]. 2017 [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.naerasmusplus.cz/>

³⁷ O programu Erasmus+, *tamtéž*.

Dříve se tento program nazýval Erasmus. Pod tímto jménem existoval od roku 1987 až do roku 2013. Název programu lze chápat jako akronym **E**uropean **R**egion **A**ction **S**cheme for the **M**obility of **U**niversity **S**tudents.³⁸

Erasmus byl programem zaměřujícím se na mobilitu studentů a profesorů vysokých škol (přesněji univerzit). **Erasmus+** se oproti tomu zaměřuje na širší spektrum využití mobilit. Nabízí možnost studovat a dobrovolně pracovat v zahraničí nejen studentům a učitelům vysokých škol, ale také studentům učilišť nebo středních odborných škol, kterým dává možnost vyučit se a získat praxi. Je nabízen mimo jiné také nejrozličnějším dobrovolníkům a mládežníkům.

Evropská unie se zaměřila na zdokonalení programu Erasmus, protože věří v uplatnění získaných zkušeností ze zahraničí, které zvyšují lidské dovednosti a zlepšují schopnosti zaměstnaných. Podle Dennise Abbota, mluvčího Evropské unie pro oblast vzdělávání, se EU chystá v následujících letech zapojit do programu Erasmus+ až čtyři miliony lidí, což je skoro dvojnásobek oproti počtu zúčastněných v programu Erasmus. Chce tak umožnit využití programu co nejvíce lidem.³⁹

5.2 Klíčové akce Erasmus+

V programu Erasmus+ rozeznáváme tři Klíčové akce podle toho, o jakou jde spolupráci:⁴⁰

Klíčová akce 1 (KA₁): financuje mobility jednotlivců. Jedná se o výměny vysokoškolských studentů a profesorů, o zapojení do dobrovolných projektů (až na rok), o mezinárodní výměny mládeže. Studenti učilišť, středních a vyšších odborných škol mohou vycestovat za cílem získání praxe.

Klíčová akce 2 (KA₂): jedná se o spolupráci na inovacích a o vzájemnou výměnu osvědčených postupů. Probíhá ve jménu mezinárodních strategických partnerství mezi jednotlivými podniky a spolky zapojenými do programu.

Klíčová akce 3 (KA₃): podporuje reformy politiky vzdělávání. Je založena na komunikaci mladých lidí s těmi, kdo ovlivňují politická rozhodnutí v oblasti mládeže.

³⁸ JUNOR, S., USHER, A. (2008). Student Mobility & Credit Transfer. In: *A National and Global Survey* [online]. [cit. 2017-03-20], str. 3. Dostupné z: <http://www.educationalpolicy.org/publications/pubpdf/credit.pdf>

³⁹ ABBOT, Dennis. Goodbye Erasmus, hello Erasmus+. In: *Euronews* [online]. 6. 12. 2013 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.euronews.com/2013/12/06/goodbye-erasmus-hello-erasmus>

⁴⁰ Mozaika prosinec 2016. Publikace a statistiky Erasmus+. In: *European Commission Erasmus+* [online]. 2016 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: http://www.naerasmusplus.cz/file/2924/mozaika-special_prosinec_2016.pdf

Využít finanční podpory mohou především instituce z programových zemí. Tím se rozumí země zapojené do programu Erasmus+. Finanční podporu mohou obdržet v jistých případech i uchazeči z partnerských zemí. „*Erasmus+ mohou využít instituce z Programových zemí, tedy 28 států Evropské unie, trojice členů Evropského hospodářského prostoru (Lichtenštejnsko, Norsko a Island) a Turecka a Makedonie. Ve vybraných případech mohou podporu získat také žadatelé z Partnerských zemí, většinou států geograficky blízkých EU, tedy z Balkánu, Blízkého východu nebo prostoru bývalého Sovětského svazu.*“⁴¹

5.3 Erasmus+ na UP

Nabízí příležitost vyjet do zahraničí studentům, vyučujícím, ale také administrativním pracovníkům FF UP. Spolu s dalšími programy EU se zařazuje mezi skupinu *Lifelong Learning Programmes EU*.⁴² Hlavní zodpovědnost za administrativní záležitosti programu nese Zahraniční oddělení UP, mezi jehož povinnosti patří zejména administrativa výjezdů studentů ze všech fakult univerzity, a to výjezdy jak na pracovní stáže, tak na studijní pobyty. V rámci programu zajišťuje příjezdy studentů ze zahraničí a mobility akademických pracovníků.⁴³ V neposlední řadě jsou to také katederní koordinátoři, kteří se podílejí na organizaci programu při FF UP. Nominují studenty a vyučující a fungují jako podpora při zajišťování administrativních záležitostí.

V rámci programu Erasmus+ je možné vyjet nejen do programových zemí, ale také nově od roku 2015 do partnerských zemí v rámci programu *Mezinárodní kreditová mobilita* (KA107). Obecně se jedná o studijní výjezdy studentů a mobility zaměstnanců vysokoškolských institucí, které jsou z programové země, zároveň na základě ECHE členem programu Erasmus a podali žádost o financování mobilit s partnerskými zeměmi své národní agentuře. Výše stipendia pro výzvy v roce 2015 činila pro vyjíždějící studenty 650 EUR/měsíc.⁴⁴ Na studijní pobyt lze vyjet na 3–12 měsíců. Projekty v rámci těchto mobilit jsou schvalovány na maximální období 26 měsíců. U studijních

⁴¹ Mozaika prosinec 2016. Publikace a statistiky Erasmus+. In: *European Commission Erasmus+* [online]. 2016 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: http://www.naerasmusplus.cz/file/2924/mozaika-special_prosinec_2016.pdf

⁴² Ostatní programy LLP. In: *Zahraniční vztahy – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 13. 4. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/stipendijni-programy/#c3325>

⁴³ Program Erasmus+. In: *Zahraniční vztahy – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 18. 4. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.ff.upol.cz/menu/zahranicni-vztahy/stipendijni-programy/erasmus/>

⁴⁴ Projekty mobility osob/vysokoškolské vzdělávání. In: *Na Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <http://www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-vysokoskolske-vzdelavani/mezinarodni-kreditova-mobilita/>

pobytů přes mezinárodní kreditovou mobilitu platí stejné podmínky jako pro studenty vyjíždějící do programové země přes Erasmus+ s tím rozdílem, že se zde neuplatňuje OLS (Online Language Support) a je nutné dodat ke všem dokumentům i přihlášku ke studiu na dané partnerské instituci. Na FF UP bylo možné v akademickém roce 2015/2016 vycestovat v rámci mezinárodní kreditové mobility přes katedru slavistiky (do Ruska), přes katedru asijských studií (Tchaj-wan) a přes katedru judaistiky (Izrael).⁴⁵

5.4 Erasmus v současnosti

Erasmus letos, v roce 2017, slaví 30 let svojí existence. Během tohoto období stihlo využít programu až 9 miliónů lidí z 33 zemí. Programu se zúčastnilo v Česku více než 260 000 lidí od roku 1997, který byl prvním rokem účasti České republiky v tomto programu. Nejčastěji jsou vybírány destinace Německo, Francie, Anglie nebo Španělsko. Z celého světa se programu zúčastnilo již 4 400 000 vysokoškolských studentů.⁴⁶ Jednou z nejaktivnějších univerzit v Česku v počtu vyslaných studentů je i Univerzita Palackého v Olomouci.⁴⁷ Evropská komise by letos mohla v rámci České republiky vyčlenit na financování programu až 46 milionů eur.

Investice do nově zavedeného programu Erasmus+ se navýší až na 14,7 miliard eur během plánovaného období 2014–2020. To je více než dvakrát tolik v porovnání s investicemi do programu Erasmus. Během minulého akademického roku 2015/2016 vyjelo do zahraničí na studium či stáž 8100 českých studentů, nejvíce účastníků vyslaly Univerzita Karlova, Masarykova Univerzita a Univerzita Palackého.⁴⁸

Z průzkumu DZS a European Commission kromě jiného vyplývá, že výjezd do zahraničí skutečně čím dál více ovlivňuje kompetence a životní situace studentů absolvujících mobilitu. Šance na přijetí do nového zaměstnání je u studentů, co vyjeli do zahraničí, až o 42 % vyšší než u těch, co nevyjeli. Až 64 % zaměstnavatelů navíc potvrzuje, že u pohovorů vnímají absolvovanou zahraniční zkušenost jako důležitou.

⁴⁵ Mezinárodní kreditová mobilita (KA107). In: *Zahraniční oddělení UP – Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/mezinarodni-kreditova-mobilita-ka107/>

⁴⁶ Erasmus funguje již 30 let. ČT24 [televizní reportáž]. Zveřejněno 28. 2. 2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/CT24.cz/videos/?ref=page_internal

⁴⁷ Erasmus funguje již 30 let, *tamtéž*.

⁴⁸ Grafický přehled – Program Erasmus. In: *International Relations UP – facebook* [online]. Zveřejněno: 16. 3. 2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/InternationalRelationsUP/photos/a.807956215882773.1073741828.807282485950146/1484862568192131/?type=3&theater>

Vycestovat do zahraničí může znamenat i získání nového partnera, 27 % respondentů potkalo svého současného partnera během pobytu na Erasmu.⁴⁹

Do budoucna se předpokládá zvyšování počtu studentů, kteří se budou chtít zapojit do programu Erasmus+. Na českých univerzitách je zavádění prostředků motivace často předmětem k tomu, aby se zahraničních mobilit účastnilo co nejvíce osob. Podle aktivit, kterými disponuje Zahraniční oddělení UP za cílem motivovat studenty k zahraničním mobilitám můžeme usoudit, že je v obecném měřítku univerzita velmi aktivní, možná lze dokonce tvrdit, že je jednou z neaktivnějších univerzit v ČR v oblasti zahraničních vztahů, jak může potvrdit průzkum European Commission a DZS.

5.5 Administrativní proces

K tomu, aby zájemce mohl vycestovat do zahraničí (v rámci studijního pobytu přes program Erasmus+), musí splnit několik podmínek a náležitě projít administrativním procesem k vyřízení veškerých záležitostí s výjezdem spojených.

Jako první je důležité projít výběrovým řízením, která bývají vypsána na některých katedrách FF UP obvykle v zimním období, tj. prosinec–únor.⁵⁰ Je třeba se dobře informovat o tom, jaké programy katedra v rámci UP zprostředkovává, s jakými zahraničními univerzitami UP spolupracuje a je nutné seznámit se s podmínkami, které je povinné splnit v rámci studia pro to, aby byl výjezd studentovi umožněn.

Následuje administrativní proces výjezdu, který obvykle probíhá skrz komunikaci se zahraničním koordinátorem, který bývá studentovi přidělen. Každý uchazeč FF UP má tak kromě svého koordinátora z katedry i koordinátora na zahraničním oddělení, se kterým řeší většinu administrativních záležitostí.

Administrativní proces probíhá až do konce pobytu, kdy je třeba odevzdat *Transcript of Records*. Představuje přehled dosažených výsledků studia z hostitelské univerzity, který se předkládá po výjezdu a na jehož základě probíhá uznávání předmětů na vysílající katedře. Po ukončení pobytu a vyřízení veškerých záležitostí může student vyplnit závěrečnou zprávu v národní databázi NAEP, případně své zkušenosti předat jiným zájemcům ve formě rozhovoru, zprávy, reportu nebo svědectví.

⁴⁹ Grafický přehled – Program Erasmus. In: *International Relations UP – facebook* [online]. Zveřejněno: 16. 3. 2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/InternationalRelationsUP/photos/a.807956215882773.1073741828.807282485950146/1484862568192131/?type=3&theater>

⁵⁰ Informace pro zájemce. In: *Erasmus+ studium – Zahraniční oddělení UP* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/>

5.5.1 Před odjezdem

Povinností každého nominovaného studenta je sestavit a odevzdat *Learning Agreement for Studies* (dále jen LA). Tento dokument funguje jako smlouva mezi partnerskou institucí a studentem o tom, jaké předměty bude student navštěvovat a kolik kreditů získá v případě úspěšného absolvování zvolených předmětů v zahraničí. Je třeba uvést v dokumentu v sekci *Before the Mobility* takové předměty, aby po výjezdu byl splněn předepsaný počet kreditů. Na základě LA se po uskutečnění výjezdu uznávají předměty a jsou zapisovány do studijní agendy univerzity. Sestavit LA si musí každý student sám, zpravidla lze konzultovat sestavení individuálního studijního plánu s katederním koordinátorem. Je nutné, aby student volil v zahraničí takové předměty, aby mu po výjezdu byly na základě studijních požadavků dané katedry schváleny. Pokud se stane, že student získá v zahraničí menší počet kreditů, než kolik je v rámci programu Erasmus+ určeno (nejméně 20 kreditů/semestr), plynou z této skutečnosti náležitá opatření, např. vrácení částky z uděleného stipendia. S těmito opatřeními, uplatňovanými v případě nesplnění studijních povinností, je třeba se dopředu seznámit. LA musí být podepsán katederním koordinátorem a schválen také dalšími příslušnými osobami, jako je koordinátor na zahraniční partnerské instituci. Podpis přikládá i samotný student.⁵¹

Je doporučeno si předem zjistit co nejvíce informací o cílové zemi a v případě potřeby si sám zajistit vízum.⁵²

Přibližně 30 dnů před odjezdem se podepisuje *Účastnická smlouva* o podmínkách přidělení stipendia. Zde se hodnotí, v rámci UP, zda student splňuje následující:⁵³

1. Je studentem akreditovaného bakalářského, magisterského nebo doktorského studia na UP, a to i během pobytu v zahraničí, přičemž nezáleží na národnosti.
2. Je řádně zapsán do minimálně 2. ročníku vysokoškolského studia UP (platí pouze pro bakalářskou úroveň studia).

⁵¹ Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

⁵² Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty, *tamtéž*.

⁵³ Kvalifikační podmínky programu Erasmus+. In: *Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty, zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/ILO/dokumenty/2016_ERASMUS/kvalifikacni_podminky_Erasmusplus-16.pdf

3. Plánovaným počtem měsíců v zahraničí splňuje stanovené maximum pro výjezdy do zahraničí během studia na UP. Je možné vyjet až na 12 měsíců, a to jak v rámci bakalářského programu, tak i magisterského či doktorského.
4. Pokud je student z oboru, který se nerozděluje na bakalářskou a magisterskou úroveň (jako je například právo nebo medicína), má možnost vyjet až na 24 měsíců během studia.⁵⁴

Podepsat *Účastnickou smlouvu* musí výhradně účastník pobytu, ovšem existuje možnost zmocnění pověřené osoby v případě nepřítomnosti nominovaného studenta.

Před odjezdem je nutné zajistit si pojištění. Nominovaní studenti se přihlašují do *pojistné smlouvy* univerzity, následně obdrží kartu pojištění. Po příjezdu jsou povinni kartu vrátit příslušné koordinátorce na ZO UP. Zmíněná možnost využití univerzitního pojištění platí jen pro pobyty nad 90 dní.⁵⁵

Povinně se vyplňuje jazykový test v aplikaci *Online Linguistic Support* v případě, že výukovým jazykem během studia v zahraničí bude angličtina, němčina, francouzština, španělština, italština, portugalština, nizozemština, dánština, švédština nebo polština.⁵⁶

Kromě jazykové přípravy díky online testu existuje na univerzitě řada dalších možností, jak se kvalitně připravit na nové prostředí v zahraničí. Lze si zapsat C předmět Interkulturní komunikace nebo využít možnosti vypůjčit si distančně či prezenčně odborné jazykové publikace na interkulturní témata na Rektorátu UP.⁵⁷

Všechny administrativní povinnosti je třeba řešit dostatečně dopředu. Adekvátní dobou k vyřizování dokumentů bývá většinou jeden semestr před výjezdem.

5.5.2 Během výjezdu

Po příjezdu na partnerskou instituci v prvním týdnu výuky většinou dochází ke změnám ve studijní smlouvě. Tyto změny je nutné do smlouvy náležitě uvést, a to v sekci *During the Mobility*, kde dochází většinou ke změnám ohledně předmětů. Je třeba nechat dokument znovu potvrdit všemi koordinátory, zajistit předání na ZO UP

⁵⁴ Kvalifikační podmínky programu Erasmus+. In: *Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty, zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/ILO/dokumenty/2016_ERASMUS/kvalifikacni_podminky_Erasmusplus-16.pdf

⁵⁵ Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraníční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

⁵⁶ Kvalifikační podmínky programu Erasmus+, *tamtéž*.

⁵⁷ Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty, *tamtéž*.

a to vše do 30 dnů od zahájení výuky.⁵⁸ Tím je myšleno předat (poslat) novou verzi dokumentu příslušnému koordinátorovi na Zahraničním oddělení UP. Tyto změny v dokumentu jsou již závazné a nelze je později měnit.

Během pobytu může dojít v případě zájmu účastníka k prodloužení anebo zkrácení pobytu. Prodloužit výjezd lze na základě podání žádosti o prodloužení pobytu do příslušného data v semestru spolu s motivačním dopisem v českém jazyce, a to nejpozději 1. 12. v případě účasti v zimním semestru nebo 1. 6. v případě letního semestru.⁵⁹ Před uplynutím původní doby výjezdu je třeba dodatečně prodloužit (či zkrátit) *Účastnickou smlouvu*.

5.5.3 Po výjezdu

Nejdůležitější je ještě před odjezdem ze zahraničí nezapomenout na to, že je třeba potvrdit dva nezbytné dokumenty. Jedná se o potvrzení absolvování pobytu v zahraničí, tzv. *Confirmation of Erasmus study period* a o přehled výsledků studia v zahraničí, tzv. *Transcript of Records*.

Datумы, potvrzující délku studia na zahraniční univerzitě, jež jsou v potvrzení o absolvování pobytu, musí být v souladu s dříve uzavřenou *Účastnickou smlouvou*. Je nutné toto potvrzení odevzdat do 15 dní od ukončení pobytu na ZO. Zároveň však potvrzení nesmí být starší než jeden týden před ukončením pobytu.⁶⁰

Transcript of Records je nutné odevzdat do 1,5 měsíce od ukončení pobytu na ZO UP. Na základě dokumentu se uznávají studentům předměty na domácí fakultě. Splněné předměty v zahraničí se přiřazují k předem vybraným předmětům na katedře a na základě přivezeného počtu kreditů se určuje, zda student splnil všechny studijní podmínky programu. Po uznání absolvovaných kurzů je třeba zaslat doklad o uznání *The Sending Institution's Transcript of Records* na ZO. STAG generuje i Návrh na uznání, tzv. *Proposal of Recognition*, který představuje přehled uznaných předmětů a počet kreditů uznaných ze zahraničí. Ten se zpravidla následně eviduje ve složkách

⁵⁸ Erasmus+: Během pobytu – Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

⁵⁹ Erasmus+: Prodloužení pobytu – Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

⁶⁰ Erasmus+: Po návratu – Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

studentů na Studijním oddělení příslušné fakulty. Studenti doktorských programů dokládají potvrzení školitele, popisující obsah studia během pobytu.⁶¹

Kromě všech těchto dokumentů je třeba odevzdat i kartu pojištění, vyplnit v aplikaci OLS jazykový kurz v případě, že test byl studentem vyplněn před odjezdem a také vyplnit Závěrečnou zprávu v evropské aplikaci Mobility Tool. K těmto zmíněným online povinnostem jsou studentům zasílány výzvy k vyplnění spolu s pokyny a přihlašovacími údaji emailem ze strany ZO.⁶²

5.6 Výše uděleného stipendia

Poskytnuté finanční prostředky slouží na pokrytí části nákladů, souvisejících s pobytem v zahraničí. Výjezdy v rámci programu Erasmus+ jsou financovány ze dvou zdrojů. Zaprvé jsou to finanční prostředky EU a zadruhé se jedná o prostředky ze státního rozpočtu, poskytované MŠMT.⁶³

Výše stipendia se vypočítává na jeden měsíc, což představuje 30 celých dnů. V rámci odlišně dlouhé doby trvání pobytu se měsíční sazba stanoví podle počtu dnů: „*Pokud není dodrženo trvání studijního pobytu v délce celých měsíců, je stipendium na poslední měsíc vypočítáno podle počtu dnů, kdy jeden den = 1/30 měsíční sazby*“.⁶⁴

Sazby stipendií jsou určovány podle cílové země a druhu mobility (studijní pobyt nebo praktická stáž). Na rok 2016/2017 byly vypsány výše stipendií pro Erasmus+: Erasmus do 3 skupin (můžeme předpokládat, že výše stipendií byla stejná i v minulém akademickém roce):

1. První skupina: Francie, Rakousko, Itálie, Velká Británie, Irsko, Švédsko, Norsko, Dánsko, Lichtenštejnsko a Finsko → výše stipendia: 500 EUR/měsíc-pobyt, 600 EUR/měsíc-stáž.
2. Druhá skupina: Německo, Belgie, Nizozemsko, Slovinsko, Řecko, Kypr, Španělsko, Chorvatsko, Turecko, Portugalsko, Lucembursko, Island → výše stipendia: 400 EUR/měsíc-pobyt, 500 EUR/měsíc-stáž.

⁶¹ Erasmus+: Po návratu – Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

⁶² Erasmus+: Po návratu – Instrukce pro nominované studenty, *tamtéž*.

⁶³ Financování. In: *Zahraniční oddělení UP – Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/>

⁶⁴ Kvalifikační podmínky programu Erasmus+. In: *Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty, zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/ILO/dokumenty/2016_ERASMUS/kvalifikacni_podminky_Erasmusplus-16.pdf

3. Třetí skupina: Lotyšsko, Maďarsko, Litva, Estonsko, Slovensko, Malta, Polsko, Rumunsko, Makedonie a Bulharsko → výše stipendia: 300 EUR/měsíc-pobyt, 400 EUR/měsíc-stáž.

V rámci studijních pobytů Erasmus+ je možné navýšit z důvodu socio-ekonomického znevýhodnění stipendium o 200 EUR/měsíc. V takovém případě však student nemá nárok na navýšení o 100 EUR v případě praktické stáže.⁶⁵

⁶⁵ Erasmus+: Informace pro zájemce, Financování, sazby stipendií Erasmus+ 2016/2017. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/ILO/dokumenty/2016_ERASMUS/Sazby_E_VL_2016-2017_studenti_1.pdf

II. ANALYTICKÁ ČÁST

1. Popis vzorku

Zkoumaný objekt tvoří všichni studenti FF UP, kteří byli zapsáni ke studiu na FF UP v akademickém roce 2015/2016 a vyjeli v tomto období na zahraniční pobyt v rámci realizace zahraničních mobilit FF UP.

Analytická část interpretuje za použití metody deskripce všechna reálná data o výjezdech studentů FF UP, evidována v Informačním systému Univerzity Palackého v Olomouci.

Z analýzy dat vyplynulo, že počet výjezdů nesouhlasí s počtem studentů. Důvodem je jistý počet opakovaných výjezdů. V analýze se pracuje s celkovým číslem **379**. Toto číslo vyjadřuje celkový počet výjezdů do zahraničí, je chápáno v celé analýze jako výchozí hodnota, ze které vzešly všechny výsledky výzkumu. Pro účely práce bude tato hodnota interpretována jako *celkový počet studentů*, i když se ve své podstatě jedná o celkový počet výjezdů za uplynulý akademický rok.

2. Obecná analýza

Na zahraniční pobyt (studijní i pracovní) vyjelo za akademický rok 2015/2016 **379** studentů. Celkový počet studentů, zapsaných ke studiu na FF UP k datu 31. 10. 2015 byl **5 711** studentů, včetně studentů doktorského programu a studentů – cizinců, kteří nevlastní českou státní příslušnost. Tedy **6,6 %** studentů FF UP se rozhodlo vyjet v akademickém roce 2015/2016 do zahraničí.

V následující kapitole se zaměříme na ukazatele, které souvisí se studiem studenta na domácí univerzitě.

2.1 Studium

2.1.1 Forma studia

Studenti vyjížděli v kombinovaných i prezenčních formách studia. Ve formě *kombinovaného studia* vyjelo 5 studentů, ve formě *prezenčního studia* 374 studentů. Tedy až 99 % studentů bylo v době výjezdu zapsáno k prezenčnímu studiu na FF UP a pouhé 1 % studentů vyjelo v kombinované formě studia.

Tabulka 1: Počet výjezdů na základě formy a programu studia.

Program	Prezenční forma	Kombinovaná forma
Bakalářský	173	4
Navazující	185	0
Magisterský	1	0
Doktorský	15	1
CELKEM	374	5

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Nejvíce výjezdů bylo uskutečněno v navazujícím programu prezenční formy studia. V kombinované formě studia se nejvíce výjezdů uskutečnilo v bakalářském programu studia. Jak potvrzuje tabulka 1, do zahraničí vyjel i jeden student magisterského programu prezenčního studia.

Tabulka 2: Počet studentů, studujících na FF UP v AR 2015/2016.

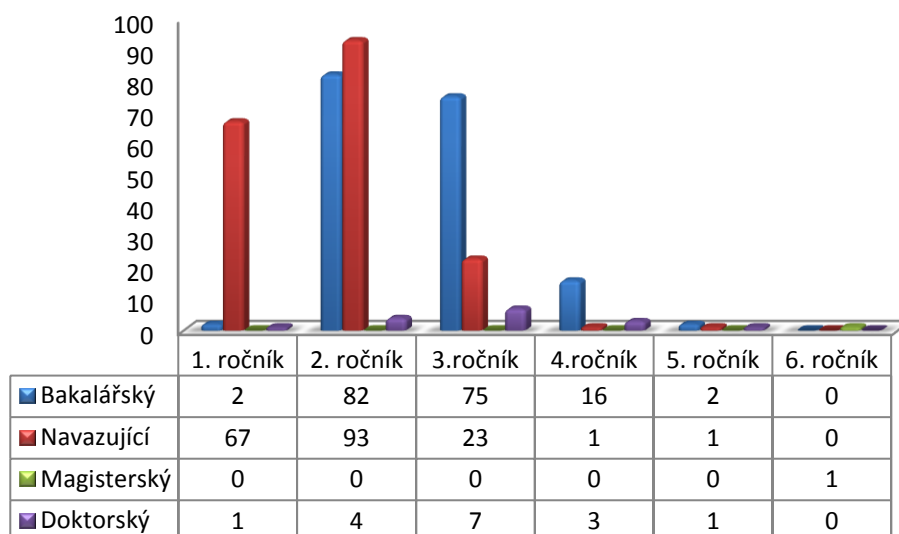
Program	Forma studia	Počet studentů	CELKEM
Bakalářský	Prezenční	3082	3646
	Kombinovaná	564	
Navazující	Prezenční	1278	1488
	Kombinovaná	210	
Magisterský	Prezenční	19	20
	Kombinovaná	1	
Doktorský	Prezenční	327	547
	Kombinovaná	220	

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Když porovnáme tabulku 1 a tabulku 2, zjistíme, že v bakalářském programu studia vycestovalo do zahraničí 4,9 % studentů FF UP a v navazujícím programu studia 12 % studentů. Do zahraničí vyjelo více studentů v navazujícím programu studia, i když jich na FF UP v AR 2015/2016 studovalo až trojnásobně méně, než v programu bakalářském.

2.1.2 Ročníky studia

Graf 1: Počet studentů v jednotlivých ročnících jednotlivých typů studia – prezenční i kombinovaná forma.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

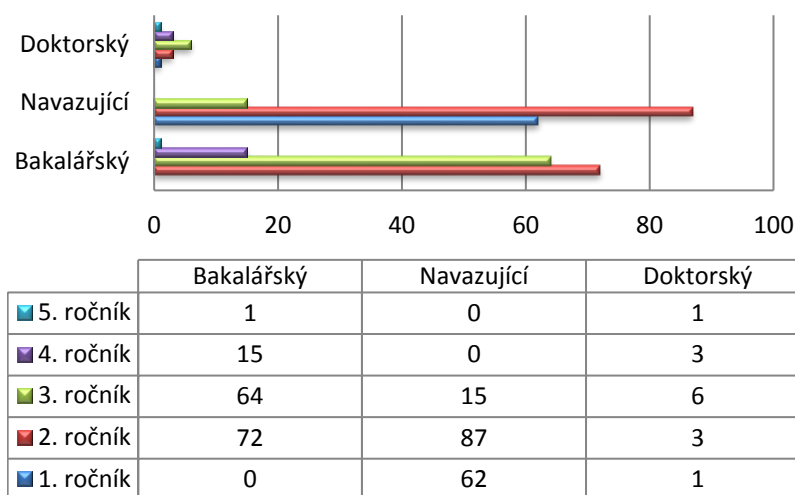
Z grafu 1 je patrné, že nejvíce studentů vyjelo z druhých ročníků (celkem 179 studentů), přičemž nejvíce z nich vyjelo v navazujícím typu studia. Hned dalším vysokým počtem vyjíždějících studentů byl třetí ročník (105 studentů), kdy nejvíce osob vyjelo v tomto ročníku v *bakalářském programu* studia. Jak je dále vidět z grafu 1, v doktorském typu studia zrealizovalo mobilitu nejvíce studentů ve třetím ročníku studia. Vyjíždělo se i v prodloužených ročnících studia, např. 9 % studentů bakalářského programu se účastnilo mobility ve 4. ročníku.

V *kombinované formě studia* vyjeli 3 studenti ve druhém ročníku, 1 ve třetím a 1 v pátém ročníku studia.

Jaký typ zahraničního pobytu studenti jednotlivých ročníků zrealizovali?

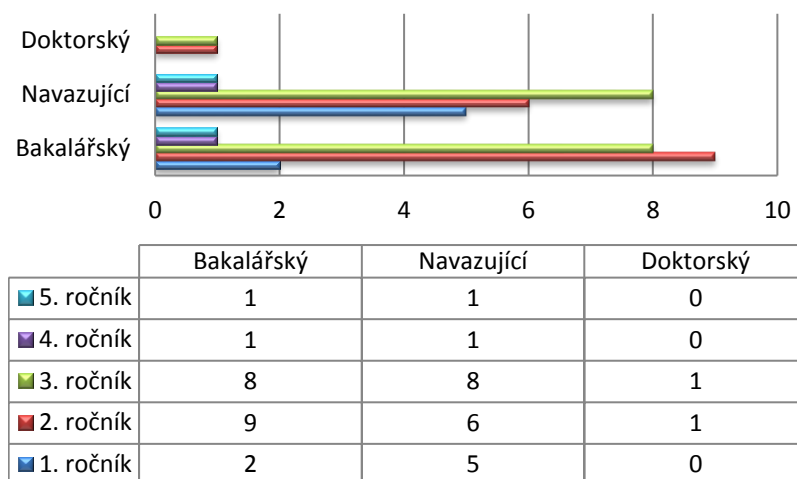
V předešlém grafu jsme si ukázali, kolik studentů obecně vyjelo do zahraničí a v jakém ročníku a typu studia během pobytu byli. Nyní se podíváme konkrétně na počty studentů (v závislosti na ročníku a typu jejich studia), kteří realizovali pracovní pobyt a srovnáme je s počty studentů v jednotlivých ročnících a typech studia, kteří absolvovali studijní pobyt.

Graf 2a: Počet studentů – studijní pobyty podle typu a ročníku studia.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Graf 2b: Počet studentů – praktické stáže podle typu a ročníku studia.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Studenti realizovali pobyty nejčastěji ve druhém ročníku, jak vyplývá z grafu 1. Jak nyní vysvětluje graf 2a, nejčastější mobility druhých ročníků byly studijního typu. Co se týče navazujícího typu studia, studenti druhých ročníků vyjžděli více než studenti ročníků prvních. *Praktické stáže* studentů bakalářského programu byly zrealizovány nejvíce také ve druhém ročníku, stejně jako tomu bylo u studijních pobytů. Pro studenty

z navazujícího studia však platí, že praktická stáž byla zrealizována nejvíce ve třetím ročníku, jak potvrzuje graf 2b.

2.1.3 Obory studia

Z celkového počtu 177 studentů prezenční i kombinované formy *bakalářského programu* vyjelo do zahraničí 101 studentů z jednooborového studia a 76 z dvouoborového typu studia. V *navazujícím typu studia*, ze kterého se účastnilo zahraniční mobility 185 studentů, vyjelo v prezenční formě 133 studentů z jednooborového studia a 52 z dvouoborového typu studia. Student, který se účastnil mobility v *magisterském programu*, byl z jednooborového studia a všichni studenti prezenční i kombinované formy studia *doktorského programu* (16 studentů) byli v době výjezdu zapsáni do jednooborového studia.

U navazujícího studia byl rozdíl mezi počtem studentů z jednooborového studia a z dvouoborového studia více jak dvojnásobný, naproti tomu u bakalářského typu studia nebyl rozdíl mezi počtem studentů z jednooborových a dvouoborových studií tak markantní.

Z jakých studijních programů studenti nejčastěji vyjížděli?

Studenti dohromady vyjížděli z 11 studijních programů. Nejvíce z nich vyjíždělo z programu *filologie*, což je celkem 225 studentů. Následující tabulka popisuje počet studentů podle jednotlivých studijních programů:

Tabulka 3: Studijní programy – počty studentů.

Studijní program	Počet studentů
Filologie	225
Humanitní studia	64
Historické vědy	24
Politologie	19
Psychologie	16
Teorie a dějiny výtvarných umění	11
Teorie a dějiny divadla, filmu a masmédií	8
Humanities	7
Filozofie	2
Teorie a dějiny hudebního umění	2
Pedagogika	1
CELKEM	379

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Humanitní studia byl dalším studijním programem, přes který vyjelo taktéž poměrně značné množství studentů. V součtu se studijním programem *Humanities*,

který lze zahrnout do studijního programu *Humanitní studia* (s rozdílem, že je studován v anglickém jazyce) by byl výsledek 73 studentů.

Pod studijní programy na FF UP spadají jednotlivé obory. Pro lepší přehlednost a srozumitelnost, jež souvisí s tabulkou 3, uvádíme následující přehled studijních programů na FF UP, které studovali studenti během výjezdu a jednotlivé obory, které spadají pod uvedené programy. Lze vidět i počet studentů, kteří vyjeli přes daný obor:⁶⁶

Tabulka 4: Studijní programy a obory studentů, absolvujících pobyt.

Studijní program	Studijní obor	Počet studentů
Filologie	Anglická filologie (dvouoborové)	27
	Čínská filologie (jednooborové)	25
	Španělská filologie (jednooborové)	23
	Čínská filologie (dvouoborové)	14
	Japonská filologie (jednooborové)	13
	Španělská filologie (dvouoborové)	12
	Ruština pro překladatele (jednooborové)	12
	Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad (jednooborové)	11
	Francouzština se zaměřením na aplikovanou ekonomii (jednooborové)	11
	Německá filologie (jednooborové)	10
	Francouzská filologie (dvouoborové)	9
	Německá filologie (dvouoborové)	9
	Ruština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast (jednooborové)	9
	Polština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast (jednooborové)	8
	Odborná francouzština pro hospodářskou praxi (jednooborové)	8
	Anglická filologie (jednooborové)	7
	Praktická nizozemská filologie (jednooborové)	7
	Ruská filologie (dvouoborové)	7
	Italská filologie (dvouoborové)	6
	Japonská filologie (dvouoborové)	6
	Portugalská filologie (dvouoborové)	6
	Česká filologie (dvouoborové)	5
	Česká filologie (jednooborové)	4
	Polská filologie (dvouoborové)	3
	Polská filologie (jednooborové)	3
	Anglická a americká literatura (jednooborové)	3
	Česká filologie se zaměřením na editorskou práci ve sdělovacích prostředcích (jednooborové)	2
	Japonština pro hospodářskou praxi (dvouoborové)	2

⁶⁶ U dvouoborových studií jsou studenti započítáváni dvakrát (např. česká filologie – anglická filologie: student se počítá do české filologie dvouoborové i do anglické filologie dvouoborové).

	Obecná lingvistika a teorie komunikace (dvouoborové)	2
	Praktická nizozemská filologie (dvouoborové)	1
	Ukrajinská filologie (dvouoborové)	1
	Italská filologie (jednooborové)	1
	Indonéska studia se zaměřením na cestovní ruch (jednooborové)	0
	Korejština pro hospodářskou praxi (jednooborové)	0
	Latinská filologie (dvouoborové)	0
	Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (dvouoborové)	0
	Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (jednooborové)	0
	Nizozemský jazyk, literatura a kultura ve středoevropském kontextu	0
	Ruská filologie v kontextu evropské kultury a literatury (jednooborové)	0
	Ukrajínština se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast (jednooborové)	0
Filozofie	Filozofie (dvouoborové)	2
	Religionistika (dvouoborové)	0
Historické vědy	Historie (jednooborové)	18
	Obecné dějiny (jednooborové)	3
	České dějiny (jednooborové)	3
	Archivnictví (jednooborové)	0
Humanities	Euroculture	7
	Jewish and Israelic Studies (dvouoborové)	0
Humanitní studia	Čínská filologie dvouoborová (Aplikovaná ekonomická studia, Žurnalistika)	14
	Kulturní antropologie (dvouoborové)	8
	Historie (dvouoborové)	7
	Anglická filologie dvouoborová (Divadelní věda, Filmová věda, Kulturní antropologie, Aplikovaná ekonomická studia)	6
	Česká filologie dvouoborová (Kulturní studia, Žurnalistika)	3
	Německá filologie - Aplikovaná ekonomická studia	3
	Španělská filologie dvouoborová (Aplikovaná ekonomická studia, Žurnalistika)	3
	Uměnovědná studia - Portugalská, Italská nebo Francouzská filologie	3
	Francouzská filologie dvouoborová (Aplikovaná ekonomická studia, Politologie a evropská studia)	2
	Obecná lingvistika dvouoborová (Filmová věda, Filozofie)	2
	Sociologie - Andragogika	2
	Kulturní antropologie (jednooborové)	2
	Judaistika: Židovská a izraelská studia (dvouoborové)	1
	Filozofie - Německá filologie	1
	Filozofie - Sociologie	1
	Italská filologie - Politologie a evropská studia	1
	Japonština pro hospodářskou praxi - Žurnalistika	1
	Mediální studia - Muzikologie	1
	Mediální studia - Aplikovaná ekonomická studia	1
	Německá filologie - Žurnalistika	1

	Portugalská filologie - filmová věda	1
	Ruská filologie - Filmová věda	1
	Archivnictví (dvouoborové)	0
Pedagogika	Andragogika v profilaci na personální management (jednooborové)	1
	Andragogika	0
Politologie	Politologie a evropská studia (jednooborové)	8
	Evropská studia a mezinárodní vztahy	6
	Politologie	5
	Politologie a evropská studia (dvouoborové)	0
Psychologie	Psychologie	16
Teorie a dějiny divadla, filmu a masmédií	Teorie a dějiny dramatických umění (jednooborové)	7
	Filmová věda (dvouoborové)	1
	Divadelní studia (dvouoborové)	0
	Divadelní věda (dvouoborové)	0
	Divadelní věda (dvouoborové)	0
	Filmová studia (dvouoborové)	0
	Filmová věda	0
	Filmová, divadelní, televizní a rozhlasová studia (jednooborové)	0
	Televizní a rozhlasová studia (dvouoborové)	0
Teorie a dějiny hudebního umění	Muzikologie (jednooborové)	2
	Muzikologie (dvouoborové)	0
	Uměnovědná studia (dvouoborové)	0
	Uměnovědná studia (jednooborové)	0
Teorie a dějiny výtvarných umění	Dějiny výtvarných umění (jednooborové)	10
	Teorie a dějiny výtvarných umění (jednooborové)	1

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

V jakých kombinacích studia realizovali studenti svůj výjezd?

Zde je chápáno *humanitní studium* jako každé studium, které není filologickým (jazykovým) oborem.

Tabulka 5: Počet studentů v jednotlivých kombinacích studia.

Kombinace studia	Počet studentů
Jednooborová filologie – jeden jazyk	93
Jednooborové humanitní studium	91
Jednooborové filologické studium	76
Dvouoborová filologie – kombinace dvou jazyků	51
Dvouoborové humanitní studium – kombinace jazyka a humanitního oboru	48
Dvouoborové humanitní studium – kombinace dvou humanitních oborů	15
Dvouoborové filologické studium	5
CELKEM	379

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Celkově byly mobility realizovány nejvíce z jednooborových studií (celkem 243 studentů). Častěji tedy vyjížděli studenti z jednooborového typu studia, jak potvrdil i výzkum výše při rozdělení studentů podle jednotlivých programů studia (bakalářský, navazující, magisterský, doktorský).

U studentů filologických jazykových oborů se zpravidla jejich druh studovaného jazyka ztotožňoval s jazykem, používaným v cílové zemi. Nenašel se žádný student, který vyjel např. do Číny a nestudoval by čínský jazyk. Oproti tomu do Francie nebo Španělska vyjížděli i studenti jiných oborů, než francouzské a španělské filologie. Studenti české filologie byly pouze na pracovní stáži, žádný z nich nezvolil studijní pobyt. Pracovní stáž absolvovali tito studenti ve Velké Británii, Německu nebo na Islandu.

Našly se i studijní programy, ze kterých nevyjel žádný student: Archeologie, Ekonomika a management, Mediální a komunikační studia, Sociologie, Specializace v pedagogice, anglický program Philology, německý program Philologie. Jaké obory přesně řadíme pod tyto studijní programy, vysvětluje následující tabulka:

Tabulka 6: Přehled studijních programů a oborů, ve kterých žádný absolvent mobility nestudoval.

Studijní program	Studijní obor
Archeologie	Archeologie (jednooborové) Archeologie (dvouoborové)
Ekonomika a management	Aplikovaná ekonomická studia
Mediální a komunikační studia	Žurnalistika (jednooborové) Žurnalistika (dvouoborové)
Philologie	Deutsche Philologie (jednooborové) Deutsche Philologie (dvouoborové)
Philology	English Philology (jednooborové) English Philology (dvouoborové) Chinese Philology (jednooborové)
Sociologie	Sociální práce Sociologie
Specializace v pedagogice	Řízení vzdělávacích institucí (jednooborové)

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Následující výzkum se bude věnovat ukazatelům, které souvisí s osobností studenta.

2.2 Student

2.2.1 Národnost

Na FF UP byli v akademickém roce 2015/2016 zapsáni ke studiu kromě českých studentů i studenti ze zahraničí, kteří také absolvovali zahraniční mobilitu. Tím se rozumí studenti, nevlastníci české státní občanství, zapsáni v prezenční nebo kombinované formě studia na FF UP.

Mezi účastníky mobilit bylo 49 cizinců. U 34 z nich se jednalo o slovenské studenty. Zahraniční mobility se však zúčastnilo dalších 15 studentů jiné, než české nebo slovenské národnosti. Mezi ně se řadí studenti z Francie, Polska, Itálie, Německa, Vietnamu, Ukrajiny, Ruska, Alžírsko, Nizozemí, Rumunska, Litvy a Kyrgyzské republiky.

Celkově bylo ze 49 studentů 23 studentů v bakalářském typu studia, 21 v navazujícím magisterském programu a 5 v doktorském. Všichni studovali v prezenční formě studia. Vyjížděli převážně na zimní semestr, nejčastější zvolenou destinací byla Čína. Tu si zvolili však pouze studenti slovenské národnosti. U třech studentů – cizinců jiného než slovenského státního občanství byla jejich zvolenou destinací země jejich původu. Jednalo se o studenty, co vyjeli do Litvy, Německa a Itálie. Ve všech třech případech se jednalo o studijní stáž. Tedy 12 studentů – cizinců z 15 si vybralo jinou zemi, než tu, ze které pocházeli. Nejčastěji studenti – cizinci obecně vyjížděli více na studijní pobyt a využívali k tomu fond programu Erasmus+.

2.2.2 Pohlaví

V minulém akademickém roce vyjelo do zahraničí až trojnásobně více žen než mužů (294 žen oproti 85 mužům). Zahraniční mobilitu tedy zrealizovalo 78 % žen a 22 % mužů. Co se týče studentů – cizinců, z celkového počtu 49 vyjelo do zahraničí 35 žen a 14 mužů.

K datu 31. 10. 2016 bylo na FF UP zapsáno celkem 4 183 žen a 1 528 mužů. Z celkového počtu žen a z celkového počtu mužů, zapsaných ke studiu na FF UP k poslednímu říjnu 2016 tedy vyjelo do zahraničí 7 % žen a 5 % mužů.

Nejvíce žen i nejvíce mužů vyjelo do zahraničí v navazujícím programu studia, jak potvrzuje následující tabulka:

Tabulka 7: Počet studentů v závislosti na pohlaví a typu studia.

Typ studia	Ženy	Muži
Bakalářský	139	38
Navazující	142	43
Magisterský	1	0
Doktorský	12	4
CELKEM	294	85

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

2.2.3 Věk

Získávání zahraničních zkušeností bylo aktuální u různých věkových skupin:

Tabulka 8: Počet studentů, zúčastněných zahraniční mobility v závislosti na ročníku narození.

ročník	počet	ročník	počet
1969	1	1989	8
1976	1	1990	32
1978	1	1991	68
1983	1	1992	76
1984	3	1993	77
1985	3	1994	53
1986	1	1995	34
1987	4	1996	2
1988	14		

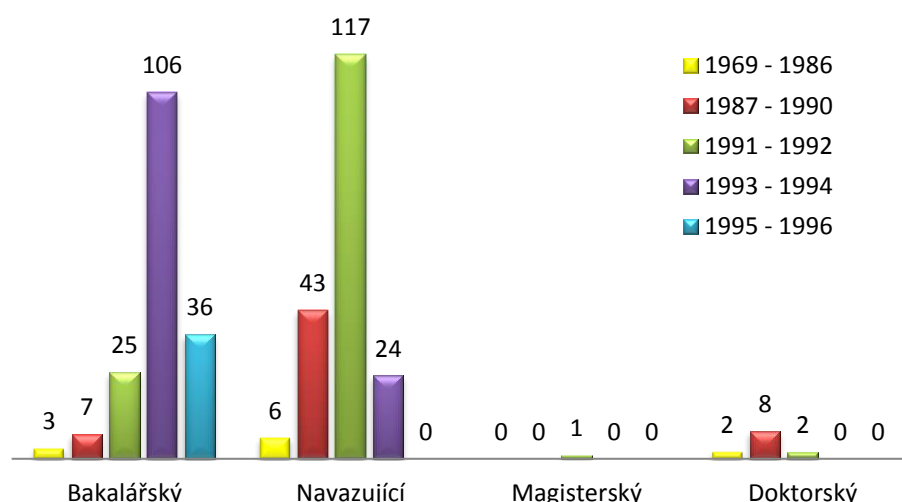
Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Jak popisuje tabulka 8, zahraniční mobility se v akademickém roce 2015/2016 účastnili i kuriózní ročníky. Nejvíce vyjelo studentů ve věku 22–23 let (roč. 1993). Druhý největší počet zúčastněných studentů (76 studentů) byl narozen v roce 1992, jedná se tedy o studenty ve věku 23–24 let. Ročník 1996 představuje studenty ve věku 20 let, kteří zpravidla ještě nemají dokončený první ročník studia, přesto vyjeli za minulý akademický rok do zahraničí. Dva nejsilnější ročníky (1993 a 1992) by měly představovat studenty navazujících magisterských oborů, kterých vyjelo nejvíce, nicméně roky narození nemusí odpovídat ročníkům studia, např. kvůli udělenému odkladu před zahájením školní docházky nebo kvůli pozdějšímu zahájení studia na vysoké škole.

V jakém programu studia studovali studenti podle ročníků narození?

Z předcházející tabulky 8 již víme, že zahraničních mobilit se účastnili i studenti staršího věku. Nyní se podíváme, v jakém typu studia tito studenti studovali, abychom mohli identifikovat, zda se jednalo spíše o studenty v doktorských programech, nebo o studenty v bakalářských, či navazujících programech studia.

Graf 3: Počet studentů jednotlivých ročníků narození v jednotlivých programech studia.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Studenti z ročníků 1969–1986 vyjížděli nejvíce v navazujícím programu studia, měli však své zastoupení i v doktorském či bakalářském programu, jak ukazuje graf 3. Ročníky 1987–1990 reprezentovaly studenty taktéž převážně z navazujícího programu studia, stejně jako tomu bylo u studentů, narozených v letech 1991 a 1992. Studenti z ročníků 1993 a 1994 vyjížděli nejčastěji v bakalářském programu studia. Ročníky 1995 a 1996 reprezentovaly pouze studenty bakalářského programu prezenčního studia.

Pokud bychom rozdělili studenty podle věku na dvě skupiny 25 a více let a 24 a méně let, studenti ročníků 1969–1990 (25 let a více) volili nejčastěji studijní pobyty. Jen 14 % studentů z této věkové kategorie zvolilo pracovní stáž. Co se týče mladší věkové kategorie (24 a méně) – ročníky 1991–1996, drtivá většina absolvovala studijní pobyt a jen 12 % studentů této kategorie se zúčastnilo pracovní stáže.

Následující kapitola bude statisticky zkoumat ukazatele, které se týkají výjezdu studenta.

2.3 Výjezd

2.3.1 Studijní vs. pracovní pobyt

Dohromady nejvíce studentů vyjelo na studijní stáž. V *prezenční formě studia* vyjelo z celkového počtu 379 studentů na studijní pobyt 333 studentů, na pracovní stáž 41 studentů. V *kombinované formě studia* vyjel na studijní pobyt 1 student, zbylí 4 studenti vyjeli na pracovní stáž.

Tabulka 9: Studijní pobyt, kombinovaná i prezenční forma studia.

Program	Počet studentů
Bakalářský	156
Navazující	164
Doktorský	14
CELKEM	334

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Tabulka 10: Pracovní stáž, kombinovaná i prezenční forma studia.

Program	Počet studentů
Bakalářský	21
Navazující	21
Magisterský	1
Doktorský	2
CELKEM	45

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Kam se v rámci pobytů vyjíždělo nejvíce?⁶⁷

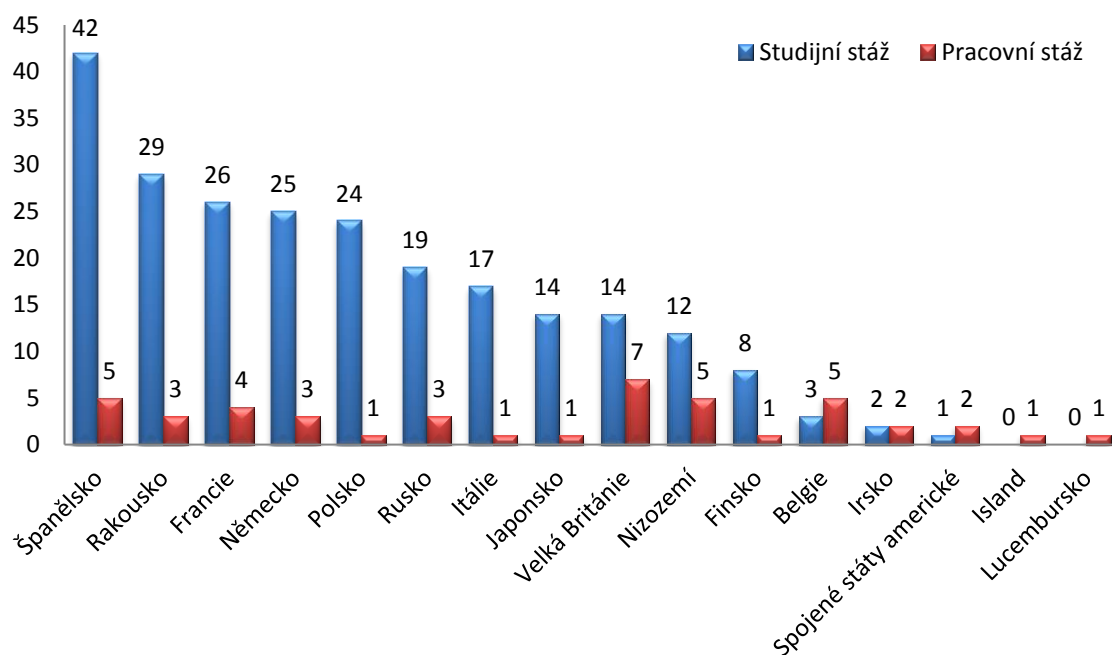
Pro *studijní pobyt* byla nejvíce volena Čínská republika (55), a to převážně na rok. Dvanáct studentů realizovalo studijní pobyt v Číně jen na jeden semestr. Často se vyjíždělo na studijní pobyty také do Španělska (42), Rakouska (29), Francie (26), Německa (25) a Polska (24). Hned po Číně bylo oblíbenou mimoevropskou destinací pro studenty, vyjíždějící na studijní pobyt, Rusko (19), dále pak volili studenti i Japonsko (14). Z evropských zemí byla oblíbená kromě výše zmíněných i Itálie (17), Velká Británie (14), Nizozemí (12), Portugalsko (10) a v jistých případech i Finsko (8). Na studijní pobyt vyjeli někteří studenti i do zaoceánských oblastí, jako je Brazílie, Kolumbie, Amerika nebo Mexiko (dohromady 4 studenti). Kromě zmíněných destinací to byla spousta dalších, které studenti volili, především se jednalo o země evropské (Belgie, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Chorvatsko, Irsko, Kypr, Finsko, Slovinsko, Portugalsko, Norsko, Maďarsko a Litva – 26 studentů). Slovensko si jako svou destinaci

⁶⁷ Čísla v závorkách představují počet studentů (platí i pro následující strany práce).

pro zahraniční studium zvolil jeden student. Z dalších neevropských zemí pak studenti volili i Indii, Koreu nebo Turecko (7 studentů).

Praktické stáže byly nejvíce realizovány ve Velké Británii (7). Španělsko, Belgie a Nizozemí (vždy 5 studentů), byly také oblíbenými. Do Francie na praktickou stáž vyjeli 4 studenti, do Německa, Rakouska a Ruska a vždy 3 studenti. Studenti si vybírali také Irsko (2), Itálii, Lucembursko, Japonsko a Polsko (dohromady 3 studenti). Na praktickou stáž se jelo i na Island nebo do Spojených států amerických. Do Číny však nikdo na praktickou stáž nevyjel.

Graf 4: Srovnání zemí – studijní vs. praktická stáž.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Pro realizaci studijních stáží bylo obecně vybíráno mnohem více destinací. Pracovní stáže byly zřídka realizovány v zemích mimo Evropu, jak můžeme vidět v grafu 4. Studenti si tedy volili jako destinace pro pracovní stáž hlavně země evropské, což samozřejmě platí i pro studijní pobyty, nicméně studijní pobyty byly uskutečněny ve více zaoceánských a mimoevropských zemích než pobyty pracovní.

V grafu 4 jsou uvedeny jen země, kam vyjeli studenti na jeden ze dvou typů pobytu. Do ostatních destinací vyjeli studenti jen na studijní stáže: Slovensko, Norsko, Chorvatsko, Rumunsko, Kypr, Kolumbie, Dánsko, Estonsko, Mexiko, Indie, Brazílie, Turecko, Litva, Korea, Slovinsko, Bulharsko, Maďarsko, Portugalsko a Čína.

Jaké formy stipendií byly nejčastěji využity k financování studijních a pracovních pobytů?

Na *studijní pobyt* bylo využito deset různých stipendií. Všem použitým formám financování však dominoval Erasmus+, jež byl využit 199 studenty k uskutečnění jejich studijního pobytu. Z toho tři studenti využili stipendia Erasmus+: Erasmus Mundus. S velkým odstupem se pak využívalo univerzitního nebo fakultního stipendia (49). Dvacet pět studentů vyjíždělo na studijní program, který byl financován jako rozvojový projekt z finančních zdrojů EU (25), téměř stejný počet studentů vyjel na studijní pobyt díky stipendiu CEEPUS (24), hned za nimi pak následovalo využívání stipendií jiné formy, pro jiné programy EU, nelze však zjistit, které přesně to byly (23). Na základě mezivládních dohod vyjelo 8 studentů, čtyři studenti si financovali svůj pobyt sami (jednalo se o krátkodobé pobyty) a zbývá stipendium AKTION, kterého využili pro studijní pobyt dva lidé.

Pracovní pobyty byly financovány z menšího počtu stipendií (5). Z velké části se k realizaci těchto pobytů využívalo stipendia Erasmus+ (38). Z toho 29 studentů využívalo stipendium Erasmus+: Erasmus, jeden využil stipendia Erasmus+: Erasmus Mundus a zbylých 8 studentů využilo nějaké jiné formy financování programu Erasmus+. Pět studentů pak využilo univerzitního nebo fakultního stipendia a dva studenti realizovali svou praktickou stáž na základě vlastních finančních zdrojů.

Na jak dlouhá období se vyjíždělo v rámci studijních a pracovních pobytů?

Studijní pobyty byly nejvíce realizovány v zimním semestru – v termínech od 29. 7. 2015 do 31. 3. 2016 (137 studentů). Další nejpočetnější skupina studentů vyjela na roční studijní pobyt (99), jež se uskutečnil v mezidobí od 25. 8. 2015–30. 9. 2016. Na letní semestr vyjelo v rámci studijních pobytů 82 studentů (v období od 4. 1. 2016 do 31. 7. 2016). A uskutečnily se i studijní pobyty během letních prázdnin 2015 nebo 2016. Ty realizovalo 16 studentů. Během letních prázdnin 2015 (v období od 28. 8. 2015 do 2. 10. 2015) vyjelo na studium 7 studentů v rámci rozvojového projektu MŠMT. Během letních prázdnin roku 2016 vyjelo na studium 9 lidí, a to v období od 1. 3. 2016–26. 10. 2016. Zde se přímo nejedná o prázdninový pobyt. Různé univerzity mohou mít různě rozdělené semestry.

Pracovní stáže byly taktéž realizovány nejčastěji během zimního semestru (18), a to v období od 5. 8. 2015 do 29. 2. 2016. Čtrnáct studentů vyjelo během letního semestru v období od 4. 1. 2016 – 31. 7. 2016. Jedenáct studentů pak zvolilo vyjet

na pracovní stáž během letních prázdnin 2016 (v období od 30. 5. 2016 do 30. 9. 2016). Dva studenti realizovali pracovní mobilitu na dva semestry, tedy na jeden rok (v období od 1. 9. 2015 do 30. 6. 2016). Pracovní pobyty tedy nebyly realizovány převážně během období letních prázdnin. Nejčastěji byly tyto druhy mobilit uskutečněny během zimního semestru. Pro přehlednost dat celkového počtu studentů, vyjíždějících v různých časových obdobích na studijní nebo pracovní stáž, je uvedena následující tabulka.

Tabulka 11: Počet osob v závislosti na termínu a typu výjezdu.

Období	Studijní pobyt	Pracovní stáž
Letní prázdniny 2015	7	0
Zimní semestr	137	18
Letní semestr	82	14
Roční pobyt (přes dva semestry)	99	2
Letní prázdniny 2016	9	11
CELKEM	334	45

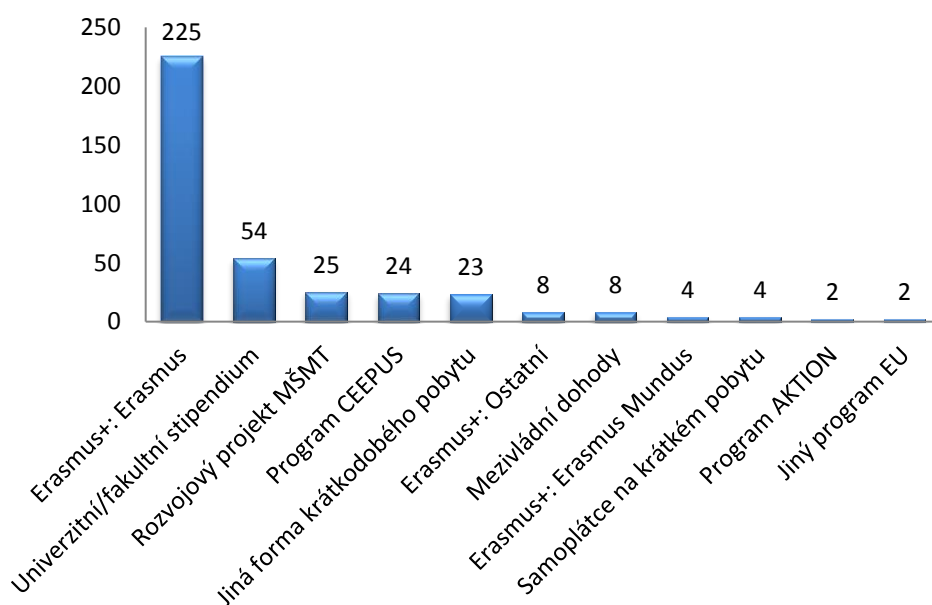
Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

2.3.2 Programy a formy financování

Studenti využívali pro své studijní i pracovní pobyty různé druhy programů. Nejvíce z nich vyjelo do zahraničí přes program *Erasmus+* (237 studentů celkem), což představuje 64 % výjezdů z celkového počtu 379.

Programu *Erasmus+*: Erasmus se zúčastnilo 225 osob, programu *Erasmus+*: Erasmus Mundus 4 osoby a 8 studentů využilo ostatních forem financování programu *Erasmus+*.

Graf 5: Počet studentů v závislosti na využitých formách financování jednotlivých programů.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Co se týče programů, jako je AKTION nebo CEEPUS, z grafu 5 je patrné, že studenti využívali tyto programy financování ve velmi malé míře oproti využití stipendia Erasmus+. To samé platí i pro všechny další formy financování, uvedené v grafu 5.

V programu Erasmus+, pod který spadá *Erasmus+: Erasmus, Erasmus+: Erasmus Mundus a ostatní programy Erasmus+* se z celkového počtu 237 zúčastnilo studijního pobytu 84 % studentů a 16 % studentů vyjelo na praktickou stáž. Naprostá většina se tedy účastnila v programu Erasmus+ studijní stáže. Pouze 38 studentů vyjelo za cílem vykonat praktickou stáž.

Co se týče samotného fondu Erasmus+: Erasmus, díky němuž vyjelo podle grafu 5 celkem 225 studentů, 196 studentů vyjelo přes tento program na studijní stáž.

Jak ukazuje graf 5, hned po nejvíce využívaném programu Erasmus+ následuje druhý nejčastěji využívaný druh financování za AR 2015/2016 a ten představuje *Univerzitní/fakultní stipendium*, kterého bylo využito pro 54 výjezdů z celkového počtu 379.

Jakých forem financování bylo využíváno pro jednotlivé obory studia?

Nejvíce studentů vybíralo pro svůj pobyt program Erasmus+: Erasmus, jak vzešlo z předešlého výzkumu. Nyní se podíváme, kolik studentů v jednotlivých programech studia využívalo Erasmus+: Erasmus nejvíce, a zároveň se podíváme, jaké formy financování využívali studenti ostatních studijních programů.

Tabulka 12: Využití stipendií podle jednotlivých studijních programů.

	Filologie	Filozofie a pedagogika	Historie, dějiny a teorie	Humanitní studia	Psychologie	Politologie
Erasmus+: Erasmus	116	3	30	46	12	18
Univerzitní/fakultní stipendium	43			9	2	
Rozvojový projekt MŠMT	19			3	2	1
CEEPUS	9		13	2		
Jiná forma krátkodobého pobytu	19		1	3		
Erasmus+: Ostatní	7			1		
Mezivládní dohody	7			1		
Erasmus+: Erasmus Mundus				4		
Samoplátce na krátkodobém pobytu	2			2		
AKTION	1		1			
Jiný program EU	2					

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Jak je vidět z tabulky 12, nejvíce využili finančních zdrojů programu Erasmus+ studenti *filologie*. Ti samí studenti pak ve velké míře využívali i univerzitní nebo fakultní stipendium. Nikdo z filologického oboru nevyužil programu Erasmus Mundus. Studenti *humanitních studií* využívali taktéž převážně stipendium Erasmus+, s velkým odstupem pak univerzitní nebo fakultní stipendium, a další formy financování EU.

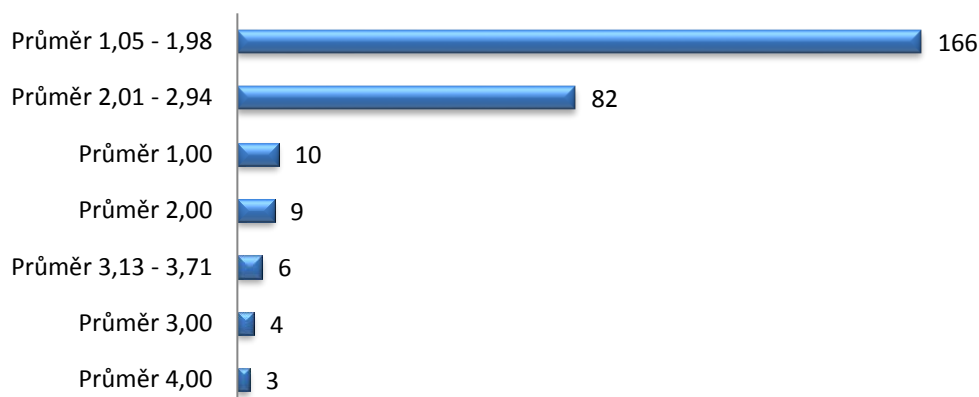
Celkově je z tabulky 12 jasně zřetelné, že studenti využívali především stipendium Erasmus+. Ostatní formy financování nebyly používány v tak velké míře, a když jich někdo využil, tak v docela malém počtu (v porovnání s využíváním stipendia Erasmus+).

2.3.3 Průměr studia

Průzkum absolvovaného studia v zahraničí a získaného průměru zahrnuje pouze studenty, kteří se účastnili zahraničního studijního pobytu a jejichž získaný průměr

studia v zahraničí⁶⁸ nebyl roven nule. To může znamenat, že byli na pracovní stáži nebo na jiném krátkodobém pobytu, kde nezískávali žádné ECTS kredity.

Graf 6: Studijní výsledky studentů na studijním pobytu (prezenční i kombinované studium).

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Z celkového počtu 271 studentů a ze všech uvedených průměrů byl zjištěn celkový aritmetický průměr známek **1,84**. Deset studentů z počtu 271 dokonce získalo průměr roven 1,00 (4 % studentů).

Jak můžeme dále vidět v grafu 6, převážná většina studentů (166 studentů) studovala v zahraničí na průměr 1,05–1,98, přičemž hned další početnou skupinou (82 studentů) byli studenti, kteří studovali na průměr 2,01–2,94. S průměrem 4,00; jež byl nejhorším získaným průměrem v zahraničí, se vrátilo 1 % studentů (3).

Jaké průměry byly dovezeny z jednotlivých zemí?⁶⁹

Nejlepší průměr (1,00) byl dovážen převážně ze zemí mimo evropský prostor (Čína, Indie, Japonsko, Korea). Tři země Evropy (Slovinsko, Německo a Španělsko) byly ve čtyřech případech destinace, odkud byl taktéž dovezen nejlepší průměr studia.

Průměr 1,05 – 1,98 byl dovezen nejvíce ze Španělska (26) a Polska (20). Velmi dobré výsledky byly přiváženy také z Rakouska (13), Velké Británie nebo Japonska (12), Francie (11) a Německa (10). Další země, odkud studenti vozili uvedený průměr studia, byly: Finsko nebo Rusko (8), Čínská republika nebo Itálie (6), Nizozemsko (5), Belgie, Bulharsko, Maďarsko nebo Korea (3), Portugalsko, Slovinsko, Litva nebo Turecko (2), a potom Dánsko, Estonsko, Chorvatsko, Kypr a Norsko, odkud přivezl tento výsledek vždy jeden student. Uvedený průměr dovezli i tři studenti ze zaoceánských oblastí (Spojené státy americké, Mexiko a Kolumbie).

⁶⁸ Průměr studia v zahraničí = Získaný průměr ze známek, které student přivezl ze studia v zahraničí.

⁶⁹ Průměr = průměr známek ze studia v zahraničí.

Průměr roven 2,00 dováželi studenti z Číny (2) a potom z Německa, Irska, Francie, Španělska, Portugalska, Ruska nebo Brazílie (vždy jeden student).

Průměr 2,01 – 2,94 byl druhým nejvíce získávaným průměrem, a to během studia ve Francii (14). Hned další zemí, kde studenti nejvíce získávali uvedený průměr, bylo Španělsko (11). V Rusku získalo průměr 9 studentů, v Itálii nebo v Rakousku 8 studentů, v Nizozemí 7 studentů, pět v Portugalsku, v Německu nebo Polsku 3 studenti, po jednom získali studenti tento průměr během studia v Irsku, Litvě, Slovinsku nebo ve Velké Británii.

Horší průměry, jako byly 3,00–4,00, získávali studenti během studia v Číně nebo Německu (4). Z Číny konkrétně získali 2 studenti uvedený průměr na Guizhou University a dva na Tianjin Normal University. V Německu se v jednom případě jednalo o univerzitu des Saarlandes, dále o univerzitu v Dresdenu a dva studenti dovezli tento průměr z Otto-Friedrich-Universität Bamberg. Vždy jeden student pak získal průměry v zemích, jako je Itálie (Universita di Bologna), Portugalsko (Universidade do Porto), Rakousko (Universität Wien), Rusko (Russian State University for Humanities) nebo Španělsko (Universidad de Castilla-La Mancha).

Jaké byly dovezené průměry studentů v jednotlivých oborech studia?

Studenti filologie, kteří se účastnili studijní stáže, studovali v zahraničí na průměr 1,85. Studenti humanitních studií a humanities studovali o něco lépe, celkově na průměr 1,78. Studenti z oborů historie, filozofie, teorií a dějin filmu, divadla, masmédií, hudby nebo výtvarného umění studovali celkově na průměr 1,75. Studenti psychologie nebo politologie však studovali nejlépe, jejich studium bylo splněno ve výsledkovém průměru 1,67.

Jaké průměry se dováželi nejvíce za jednotlivá období?

Nejlepší výsledky měli studenti, kteří vyjeli do zahraničí na *roční pobyt* (55 studentů). Studovali na průměr 1,73. Naopak nejhorší průměry měli studenti, vyjíždějící během letních prázdnin 2015 i 2016 (15). Dovážely výsledky v celkovém průměru 2,10. Studenti, vyjíždějící na letní nebo zimní semestr studovaly průměrně stejně. Průměr 1,86 představuje výsledky studentů, realizujících pobyt během letního semestru (74), studenti, vyjíždějící na zimní semestr a během něj (127) měli v průměru podobné výsledky, byly však o něco lepší, než studenti v letním semestru. Jejich výsledky studia dosahovaly celkového průměru 1,84.

Jaký průměr získávaly na studiu ženy a jaký získávali muži?

Celkově lepší průměry dováželi muži. Aritmetický průměr studia všech absolventů mobilit mužského pohlaví byl 1,82. Ženy měly v průměru podobné výsledky, jejich celkový průměr studia byl roven 1,87; což je o něco více, než u studentů mužského pohlaví.

Tabulka 13: Získané průměry (ženy, muži) za jednotlivá období studia.⁷⁰

	Roční pobyt	Zimní semestr	Letní semestr⁷¹
Ženy	1,82	1,79	1,90
Muži	1,57	1,92	1,88

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Jak popisuje tabulka 13, nejlepší průměry získávaly ženy během zimních zahraničních pobytů, zatímco muži dováželi nejlepší průměry z ročního studia v zahraničí.

Měli studenti – cizinci v rámci studia v zahraničí lepší průměry než studenti české národnosti?

Studenti ze zahraničí, studující v prezenční nebo kombinované formě studia na FF UP měli o něco slabší výsledky než studenti Češi. Celkový aritmetický průměr studia byl u cizinců (včetně slovenských studentů) 1,62; u studentů českých byl tento průměr 1,57.

2.3.4 Doba výjezdu

Z předešlých kapitol již víme, že studenti vyjížděli během zimního i letního semestru. Uskutečnily se i roční výjezdy. Celkově nejvíce studentů vyjelo na *zimní semestr* a během něj (155). Jen nepatrný rozdíl vznikl mezi počtem studentů, co vyjeli na *roční pobyt* (101) a počtem studentů, co vyjeli na *letní semestr* a během něj (98). V termínu od konce srpna do začátku října 2015 vyjelo do zahraničí 7 osob a od března do října 2016 uskutečnilo pobyt 18 osob.

⁷⁰ Do tohoto průzkumu nezahrnujeme studenty daného pohlaví s uvedeným průměrem 0 a všechny studenty pracovních mobilit daného pohlaví.

⁷¹ Zde řadíme i studenty, vyjíždějící během letních prázdnin 2015 nebo 2016.

V jakém ročníku byli studenti během výjezdů za jednotlivá období?

Již bylo zjištěno, kolik studentů vyjíždělo v jednotlivých typech studia na pracovní stáž a studijní pobyt. Následující výzkum popisuje, kolik studentů vyjíždělo na zahraniční pobyty v jednotlivých obdobích.

Tabulka 14a: Počet studentů v závislosti na období výjezdu a ročníku studia – bakalářský a navazující magisterský program.

Program studia	Bakalářský					Navazující				
	1.	2.	3.	4.	5.	1.	2.	3.	4.	5.
Letní prázdniny 2015			5				2			
Zimní semestr		29	19	11	2	20	49	15	1	1
Letní semestr		22	14			31	22	3		
Roční pobyt		20	35	5		16	18	5		
Letní prázdniny 2016	2	11	2				2			

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Tabulka 14b: Počet studentů v závislosti na období výjezdu a ročníku studia – magisterský a doktorský program.

Program studia	Magisterský						Doktorský				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.	5.
Letní prázdniny 2015											
Zimní semestr						1		1	3	2	1
Letní semestr							1	2	2	1	
Roční pobyt								1	1		
Letní prázdniny 2016									1		

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Z tabulek je patrné, že nejvíce studentů vyjelo v bakalářském programu na *roční pobyt*, a to ve 3. ročníku studia. Pro navazující studium bylo největší hodnotou 49 studentů z druhého ročníku studia, jež vyjeli na zimní semestr. V bakalářském programu byl dále oblíbený druhý ročník studia a pobyt na zimní semestr. Pro navazující magisterský program byl druhým nejoblíbenějším letní semestr v prvním ročníku studia.

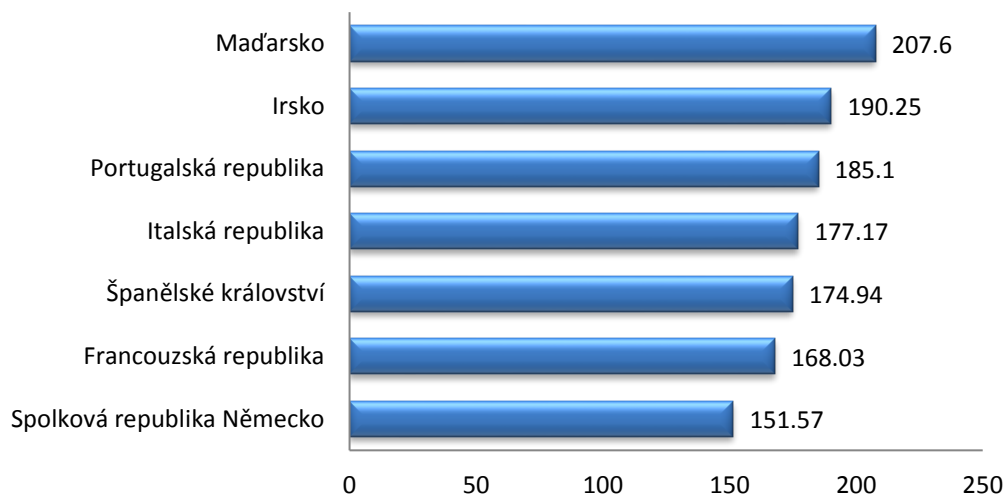
V jaké zemi studenti strávili nejvíce času?

V průměru nejvíce dnů strávili studenti mimo Evropu (Turecko, Čína, Japonsko, Korea, Indie, Rusko, Brazílie, Mexiko, Kolumbie, Spojené státy americké). Průměrný počet strávených dnů v těchto zemích byl 213,1 dnů. V zemích evropského prostoru

(25 zemí) strávili studenti v průměru 151,24 dní. Tedy do vzdálenějších destinací mimo Evropu vyjížděli studenti na delší časová období.

Co se týče zemí evropských, nejdelší dobu strávili studenti v Maďarsku. Hned další zemí, kde studenti pobývali nejdéle, bylo Irsko, jak potvrzuje následující graf:

Graf 7: Evropské země s největším počtem absolvovaných dní.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Francie patřila k zemím, kam studenti vyjížděli nejvíce, jak potvrdil předešlý výzkum, ale co se týče počtu dní, nebyla zemí, kde studenti pobývali delší dobu. Více času spíše strávili v zemích jako Maďarsko, Irsko, Itálie, Portugalsko nebo Španělsko.

Evropské destinace s průměrným počtem absolvovaných dní menším 150,00 (Nizozemí, Litva, Polsko a Finsko) nebyly stále zeměmi s nejmenším počtem absolvovaných dní. Těmi byla Velká Británie, Belgie, Rakousko a vůbec nejmenší průměrný počet absolvovaných dní patřil Bulharskému státu (76 dní).

Ve velké Británii strávili studenti dokonce menší počet dní, než v zaoceánských oblastech, jako byly Spojené státy americké, Mexiko, Brazílie a Kolumbie. Průměrný počet dní, strávených v těchto zemích, byl roven 135,6; zatímco ve Velké Británii to bylo 128,14 dní. Je tedy jasné, že Velká Británie skutečně nebyla oblíbenou destinací. Když si ji studenti vybrali jako cílovou zemi svého pobytu, nestrávili v této zemi mnoho času.

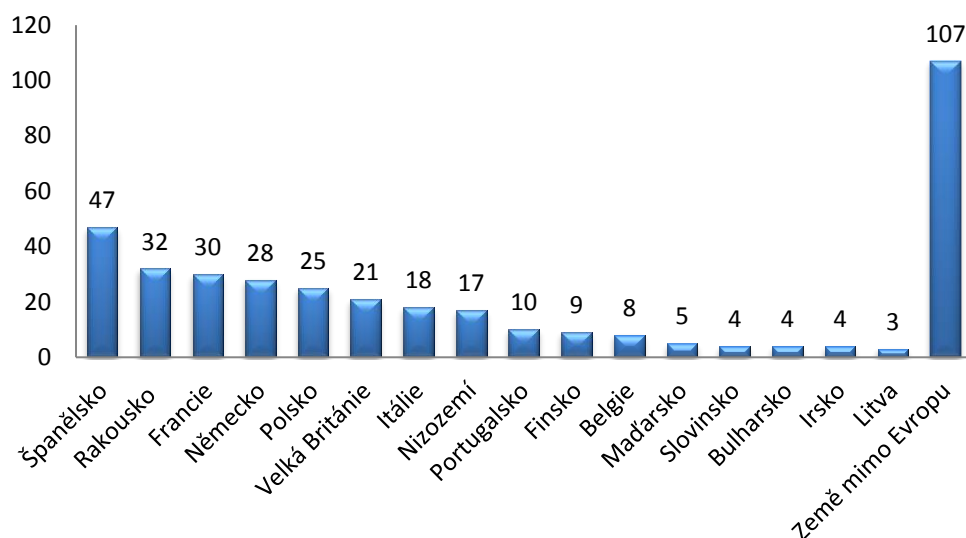
Asijské země (Čína, Japonsko, Indie, Turecko, Korea a Rusko) byly destinace s největším průměrným počtem strávených dní (219,6 dní). Studenti volili v těchto zemích převážně roční pobyty.

2.3.5 Destinace výjezdů

Jak bylo zřejmé v předešlých kapitolách, vyjíždělo se do různých zemí Evropy, ale i do zemí neevropských (Čína, Korea, Japonsko, Spojené státy americké, Indie, Kolumbie, Brazílie, Mexiko, Turecko, Rusko).

Do zemí Evropy vyjelo dohromady 272 studentů, do zemí mimoevropských vyjelo 107 studentů.

Graf 8: Počet studentů, vyjíždějících do jednotlivých destinací.

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Kromě uvedených evropských zemí v grafu 8 se dále jezdilo do Dánska, Estonska, Chorvatska, Lucemburska, na Island, do Norska, Rumunska, Slovenska a na Kypr. Uvedené destinace byly zvoleny vždy jedním studentem.

Téměř jedna třetina studentů vyjela do zemí mimo Evropu, převážně do Číny. Ta byla destinací nejoblíbenější ze všech zemí. Vybralo si ji 55 studentů, což je i v porovnání s destinacemi v Evropě zásadně nejvíce.

Hned další nejvíce oblíbenou destinací celkově bylo Španělsko, hned po něm následovalo Rakousko, Francie a Německo, které si vybralo pro svůj pobyt skoro stejně velké množství studentů. Velká Británie nebyla jednou z nejvíce oblíbených destinací, v podstatě anglicky mluvící země celkově nijak zvlášť nedominovaly ve zvolených destinacích studentů. Spojené Království bylo z anglofonních zemí rozhodně nejvíce oblíbené (ve srovnání s počtem studentů, volících Irsko), avšak jak je vidět z grafu 8, spíše než anglofonní země byly vybírány destinace, kde se mluví jiným jazykem.

Co se týče zemí mimo evropský prostor, druhou nejoblíbenější hned po Číně bylo Rusko (22 studentů) a hned poté Japonsko (15 studentů). Korejskou republiku

si vybrali 4 studenti. Jeden student si vybral Indii, dva si vybrali Turecko, jeden student Mexiko a jeden Brazílii. Tři studenti vyjeli do Spojených států amerických, jeden student do Kolumbie.

Konkrétně o Čínské lidové republice: mezi studenty, vyjíždějícími do Číny nebyl žádný student na praktické stáži. Všechny 55 studentů jelo do Číny za účelem studovat. Všichni studenti, vyjíždějící do Číny měli zvolený čínský jazyk jako domácí obor. Mezi studenty se nacházel jeden, který studoval jiný obor a vyjel do Čínské lidové republiky. Převážná většina studentů jela do Číny na roční pobyt.

Na jaký pobyt vyjížděly ženy a jakou destinaci volily nejčastěji?

Ženy nejčastěji volily studijní pobyt, jen **13,9%** žen volilo praktickou stáž.

Ženy v *bakalářském programu* studia volily nejčastěji *Čínskou lidovou republiku* jako cílovou zemi svého zahraničního pobytu. Zvolilo si ji 30 žen. Z evropských zemí volily tyto studentky nejčastěji Francii a Španělsko, k oblíbeným patřilo i Polsko, Německo a Itálie. Velmi málo žen vyjelo v bakalářském programu do Velké Británie, Irska, Nizozemí nebo Belgie.

Mezi ženami *navazujícího programu* studia se objevovali i takové, které volily vzdálenější destinace, např. Spojené státy americké, Brazílii, Kolumbii nebo Mexiko (5). Nejvíce žen navazujícího programu však vyjelo do Rakouska (21) nebo Španělska (21). Studentek, jež volily vzdálenější destinace zmiňované výše, nebylo mnoho, nicméně volba zaoceánské země byla provedena jen u žen v tomto programu studia.

Ženy v *doktorském programu* studia a žena v *magisterském programu* studia volily dohromady nejvíce Rakousko jako cílovou destinaci svého pobytu. Dále pak tyto studentky vybíraly pro svůj pobyt Maďarsko, Dánsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Spojené království nebo Německo. Volily tedy blízké destinace, za oceán žádná studentka doktorského nebo magisterského programu nevyjela.

Jaký druh pobytu volili muži a jakou destinaci vybírali nejčastěji?

Muži vyjížděli, stejně jako ženy, převážně na studijní pobyt. Jen malé množství vyjelo do zahraničí na praktickou stáž (4 muži).

Muži *bakalářského programu* studia (z nichž žádný nevyjel na pracovní stáž) vyjeli nejčastěji do Číny (8 studentů), z mimoevropských zemí byla dále zvolena Ruská federace, avšak pouze jedním studentem. Co se týče evropských destinací, 4 zvolili Polskou republiku, pět si vybralo Španělsko a také Německo. Ostatními zeměmi, které

studenti muži v bakalářském programu volili, byly Finsko, Francie, Itálie, Japonsko, Nizozemí, Portugalsko, Slovinsko, Velká Británie a Turecko.

Muži *navazujícího programu* studia, mezi nimiž 3 vyjeli na praktickou stáž (zbytek vyjel na studijní pobyt), volili nejčastěji z mimoevropských destinací Japonsko (7). Čínská lidová republika nebyla u tohoto programu nejoblíbenější destinací. Vybrali si ji 4 studenti muži. Voleny byly však i jiné mimoevropské země, jako Indie (1 student), Korea (2 studenti) nebo Ruská federace (3 studenti). Z evropských států bylo nejoblíbenější Nizozemí (4 studenti), dále Francie, Itálie a Španělsko (3 studenti). V jednom případě byla zvolena i zaoceánská destinace, Spojené státy americké.

Muži *doktorského programu* studia vyjeli po jednom do Španělska, Německa, Francie a Rakouska. Ve třech případech se jednalo o studijní stáž, do Francie vyjel jeden student – muž na pracovní pobyt.

Na jaké univerzity se v rámci studijních stáží v Číně, Španělsku, Rakousku, Francii a Německu vyjíždělo nejvíce?

Do uvedených zemí se vyjíždělo nejvíce, jak ostatně potvrdil graf 8. Proto je zajímavé se podívat, jaké univerzity si v těchto zemích studenti nejčastěji vybírali. Do *Čínské lidové republiky* vyjížděli studenti až na 22 různých univerzit. Nejvíce studentů volilo Tianjin Normal University (14), početná skupina si vybrala Guizhou University (9). Ve *Španělsku* byly realizovány mobility až na osmnácti různých univerzitách, nejčastěji však na Universidad de la Laguna ve městě La Laguna a na Universidad de Oviedo ve městě Oviedo. V *Rakousku* byly uskutečněny pobyty na dvou univerzitách. Zásadně nejvíce studentů zvolilo Universität Wien, jen tři studenti vyjeli do Grazu na univerzitu Karl-Franzens- Universität Graz. Ve *Francii* si vybírali studenti až dvanáct univerzitních institucí, nejvíce z nich volilo Université d'Auvergne ve městě Clermont-Ferrand (7), jeden student zvolil univerzitu Blaise Pascal ve stejném městě, jelikož v AR 2015/2016 bylo možné vybrat si v Clermont-Ferrand mezi dvěmi různými institucemi. Student, volící univerzitu Blaise Pascal studoval filologický dvouobor Anglická filologie – Francouzská filologie, zatímco studenti, volící Université d'Auvergne (2) studovali jednoobor Francouzština se zaměřením na aplikovanou ekonomii. Pět studentů z navazujícího programu využilo možnosti dvojitého diplomu na Université d'Auvergne. Další oblíbenou univerzitou byla Université de Perpignan (6) nebo Université Charles de Gaulle v Lille (3). Německá univerzita v Dresdenu byla pak nejoblíbenější v *Německu*. Vybralo si ji pět studentů. Čtyři z nich byli z jednooboru

Německá filologie, jeden studoval dvouobor Německá filologie – Aplikovaná ekonomická studia.

2.3.6 Rozdělení zemí podle výše uděleného stipendia

Jak bylo uvedeno v teoretické části práce, výše uděleného stipendia závisí také na tom, do jaké země student vyjíždí. V teoretické části práce jsme popsali, jaká je poskytnutá výše stipendia do daných zemí. Uváděli jsme přehled zemí, které jsou řazeny do skupin. Nyní na základě vybíraných destinací rozdělíme studenty podle výše uděleného stipendia. V následující tabulce lze pozorovat, kolik výjezdů bylo financováno v rámci programu Erasmus+ na základě rozdělení zemí v akademickém roce 2015/2016.

Tabulka 15: Počet financovaných výjezdů (Erasmus+), rozdělení zemí do skupin podle výše stipendia.

	Studijní pobyt	Pracovní stáž
Skupina 1	74	12
Skupina 2	98	17
Skupina 3	23	0
CELKEM	195	29

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Skupina 1: Nejvíce *studijních výjezdů* v rámci Erasmus+: Erasmus bylo financováno do Francie (22). Poté do Lichtenštejnska (17) a Velké Británie (14). Dále byly financovány pobyty v Rakousku (9) a Finsku (8). Do Irska byly financovány dva studijní pobyty, jeden potom do Norska. Nejvíce *pracovních pobytů* bylo financováno do Velké Británie (5). Po dvou byly podpořeny pracovní výjezdy do Francie a Irska, po jednom pak do Itálie a Finska.

Skupina 2: Nejvíce *studijních výjezdů* bylo v této skupině finančně podpořeno do Španělska (42), dále pak Německa (24), Nizozemí (12) nebo Portugalska (10). Čtyři výjezdy byly financovány do Slovinska, tři do Belgie, dva do Turecka a jeden na Kypr. *Pracovní pobyty* do zemí skupiny 2 byly financovány nejvíce do Nizozemí (5), do Španělska nebo Belgie (4), tři do Německa a jeden na Island.

Skupina 3: V této skupině zemí nebyla financována žádná pracovní stáž, finančně podpořeny byly jen studijní pobyty do Polska (15), Maďarska (3), Bulharska (2), Lotyšska (2), nebo na Slovensko (1).

Jak je zřejmé, nejvíce byly vybírány země ze skupiny: Německo, Belgie, Nizozemsko, Slovinsko, Řecko, Kypr, Španělsko, Chorvatsko, Turecko, Portugalsko,

Lucembursko nebo Island. Přesto, že je tato skupina zemí financována menší částkou stipendia, než výjezdy do zemí skupiny 1, vybíralo si destinace v této skupině nejvíce studentů.

V následující kapitole se zabýváme uznáváním splněných kreditů po příjezdu ze zahraničí.

2.4 Dovezené ECTS kredity

Průzkum o získaných kreditech **nezahrnuje** studenty doktorského studia, všechny studenty, co vyjeli na praktickou stáž, všechny studenty, kteří v zahraničí získali méně než 15 kreditů a všechny studenty, u kterých nebylo možné zjistit počet dovezených kreditů a katedru, na které byli dovezené kredity uznány. Dále průzkum nezahrnuje studenty, kteří vyjeli do země, jež neuplatňuje ECTS kreditový systém a není členem *Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání* (Čína, Japonsko, Korea, Spojené státy americké, Brazílie, Kolumbie). Celkem tak vychází výsledky z počtu **193** studentů. Analýza vychází z faktu, že všechny přivezené kredity byly také uznané, jelikož tuto informaci nebylo možné ověřit.

2.4.1 Počet dovezených kreditů

Studenti v rámci svých studií v zahraničí získávali za splněné předměty kreditová hodnocení, která se po příjezdu následně uznávala za předměty, které student uvedl v LA. Následující výzkum se zabývá statistikou dovezených kreditů ze studií v zahraničí.

Kolik kreditů bylo dovezeno v průměru za semestr studia?

Studenti vyjížděli na letní semestr, zimní semestr a roční pobyt.⁷² Průměrný počet dovezených kreditů během zimního semestru byl roven 27,09; v letním semestru pak 27,02. Z ročních pobytů byl dovážený průměrný počet kreditů 45,55. Pokud bychom průměrný počet kreditů za rok vydělili dvěma (jelikož nelze přesně zjistit, které kredity získali studenti na ročním pobytu za ZS nebo LS), dostali bychom průměrný počet kreditů na semestr za rok studia v zahraničí roven 22,7. Zjistili bychom tak, že studenti, kteří vyjeli na roční pobyt, získávali v průměru menší počet kreditů za semestr než studenti, co vyjeli jen na jeden semestr.

⁷² Zde se studenti, vyjíždějící během letních prázdnin 2016 započítávali do letního semestru.

Kolik kreditů bylo v průměru dovezeno z jednotlivých zemí?

Následující tabulka obsahuje jen země, kam vyjelo více než deset studentů ze zkoumané skupiny.

Tabulka 16: Průměrný počet kreditů, získaný v jednotlivých zemích za semestr studia.

Země	Průměr počtu kreditů/semestr
Velká Británie	30,73
Francie	27,6
Německo	26,76
Nizozemí	26,71
Itálie	25,47
Polsko	24,24
Španělsko	23,71
Rakousko	22,65

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Průměrně nejvíc kreditů se dováželo z Británie. Francie byla další zemí s největším počtem získaných kreditů, následovaná Německem a Nizozemím. Průměrně nejmenší počet kreditů získali studenti, kteří vyjeli na zahraniční pobyt do Rakouska.

Jaká kreditová hodnocení studenti získávali na jednotlivých univerzitách ve Francii, Německu a Španělsku?

Zaměříme-li se na tři země, kam vycestovalo ze zkoumaných 193 nejvíce studentů, tedy do Francie, Španělska a Německa, zjistíme, že do *Francie* vyjelo 24 studentů na deset různých univerzit. Nejčastěji vyjížděli na univerzity do Clermont-Ferrand, Perpignan a Lille. Z Clermont-Ferrandu dováželi studenti v průměru až dvojnásobný počet kreditů (průměr 43,81 kreditů) než z Perpignanu nebo Lille, odkud většina studentů získávala počet kreditů nižší 30.

Do *Německa* se vyjíždělo až na dvanáct různých univerzit. Ze zkoumaného vzorku studentů jich nejvíce vyjelo studovat na univerzitu do Dresdenu. Jejich průměrný získaný počet kreditů byl 24,8. Na další univerzity vyjeli studenti po dvou nebo po jednom. V průměru dováželi 25 kreditů. Z univerzity v Jeně dovezli studenti i více než 50 kreditů.

Do *Španělska*, jež bylo oblíbenou destinací, vyjížděli studenti až na 17 různých univerzit, nejčastěji si vybírali Universidad de la Laguna a Universidad de Oviedo.

Z první zmíněné získávali studenti v průměru 31,5 kreditů, což bylo o něco méně než na Universidad de Oviedo, kde průměrný získaný počet kreditů byl 34,5.

Kolik předmětů studenti splnili během studia v zahraničí?

Počet dovezených kreditů je pouze jedním z ukazatelů, není bez zajímavosti porovnat jej s počtem předmětů, které studenti v zahraničí absolvovali. Pokud bychom výjezdy rozdělily na letní, zimní a roční období, mohly bychom zkoumat, kolik předmětů splnili studenti za jednotlivé semestry studia. Studenti, absolvující pobyt během zimního semestru dovezli splněné předměty v počtu 2 až 22. Co se týče absolventů mobilit během letního semestru, počet splněných předmětů se pohyboval v rozpětí od 2 do 12. Na ročních pobytech v zahraničí se počet splněných předmětů pohyboval v rozpětí od 4 do 24.

2.4.2 Uznávání kreditů

Do zahraničí vyjížděli studenti v jednooborových a dvouoborových formách studia. Studenti, studující na více katedrách v rámci svého studia si většinou nechávali uznávat dovezené kredity na obou katedrách s tím, že vždy bylo na jedné katedře uznáno více kreditů, než na katedře druhé. Záleželo na požadavku studenta.

Objevovali se i studenti, kteří si dovezené kredity nechávali uznávat za předměty na zcela odlišných katedrách, než byly ty, na kterých byli zapsáni ke studiu (10).

2.4.3 Statusy uznaných předmětů

U 99 studentů z celkového počtu 193 bylo možné zjistit, kolik předmětů ze zahraničí bylo studentům uznáno za A, B nebo C předměty na vysílající katedře. Deset z těchto studentů si nechalo uznat dovezené předměty za domácí předměty jen jednoho určitého statusu.

Tabulka 17: Počet studentů, jejichž předměty byly uznány za jednotlivé statusy domácích předmětů.

Status domácího předmětu	A	B	C
Počet studentů s největším počtem uznaných předmětů dle daného statusu	19	58	33

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

Nejvíce si daná skupina studentů nechala uznat dovezené kredity za **B** předměty. Nejméně naopak bylo uznáno kreditů za **A** předměty, tedy předměty povinné. Dovezené

kredity byly zpravidla uznávány za C předměty na jiných katedrách, než na jakých student studoval.

Na jakých katedrách si studenti nechávali uznávat splněné zahraniční předměty?⁷³

Studenti si nechávali uznávat splněné předměty ze zahraničí na různých katedrách. Bylo zjištěno, že dovezené kredity za splněné předměty v zahraničí byly zpravidla uznávány na katedrách, ze kterých studenti vyjížděli a na kterých byli zapsáni ke studiu v době výjezdu. Tento fakt ostatně potvrdil i výzkum u 193 studentů (všech 193 studentů si nechalo uznat dovezené předměty a kredity za ně na své vysílající katedře, někteří z nich (52) si pak nechali uznat kredity za dovezené předměty na jiné katedře). Na základě této skutečnosti se domníváme, že všichni absolventi mobility akademického roku 2015/2016 si nechávali uznávat dovezené kredity na katedrách, ze kterých vyjížděli.

Tabulka 18: Počet studentů – vysílající katedry.

Vysílající katedra	Počet studentů
Katedra romanistiky (francouzština, portugalština, španělština, italština)	69
Katedra asijských studií – japonština a čínština	54
Katedra anglistiky a amerikanistiky	41
Katedra slavistiky (ruština, ukrajinština, polština)	38
Katedra historie	29
Katedra germanistiky	25
Katedra politologie a evropských studií	19
Katedra psychologie	17
Katedra dějin umění	10
Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie	10
Katedra aplikované ekonomie	8
Katedra bohemistiky	8
Katedra divadelních a filmových studií	8
Katedra nederlandistiky	8
Katedra filozofie	5
Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky	5
Katedra muzikologie	4
Katedra judaistiky	1
Katedra obecné lingvistiky	1
Katedra klasické filologie	0
CELKEM	360

Zdroj: Autor na základě dat ze studijního oddělení FF UP.

⁷³ Výzkumná otázka zkoumá výsledky pro 360 studentů, jež mělo uvedeno u výjezdu katederního koordinátora a u nichž bylo možné na základě této informace určit vysílající katedru.

Katedra aplikované lingvistiky (KAL) studenty do zahraničí nevyslala, ale uznávala studentům dovezené kredity. Jak potvrzuje tabulka 18, nejvíce studentů vyjelo přes katedru romanistiky, zejména pak ze sekce francouzština a španělština. Hned další katedrou s poměrně velkým počtem vyslaných studentů byla katedra asijských studií, přes tu vyjížděli studenti zejména do Čínské lidové republiky. Další katedra s poměrně vysokým počtem vyslaných studentů byla katedra anglistiky a amerikanistiky a poměrně velký počet studentů vycestovalo i přes katedru slavistiky.

3. Výsledky výzkumu

Z výzkumu vzešla celá řada zajímavých faktů o zahraničních mobilitách, jež byly realizovány na FF UP za akademický rok 2015/2016. Tato kapitola bude věnována jen základním zjištěním výzkumu, jež by mohly být eventuálním podnětem ke změně v oblasti zahraničních záležitostí na FF UP.

Prvním zjištěním hned v úvodu analytické části bylo, že do zahraničí nejedí nadprůměrně vysoký počet studentů, především v závislosti na tom, kolik studentů studovalo minulý rok na FF UP. Při množství nabídek, jež jsou studentům v rámci studia na VŠ nabízeny, by dané číslo mohlo být mnohem vyšší. Nicméně z analýzy vyšla daleko zajímavější zjištění.

Nejvíce studentů vyjelo v navazujícím programu studia.

Jak výzkum potvrdil, na univerzitě bylo zapsáno ke studiu v uplynulém AR nejvíce studentů v bakalářském programu studia, přesto celkově nejvíce studentů vyjelo do zahraničí v navazujícím programu. Důvodem může být, že studenti bakalářského programu obecně mohou mít obavy z nesplnění studijních povinností během bakalářského studia. Mohou se bát prodlužování studia a výjezd odkládají až během studia v navazujícím programu, kdy následně volí častěji studijní pobyty než pracovní stáže, což lze vyhodnotit jako překvapivé.

Studenti volí ze všech programů nejvíce Erasmus+.

Může to být dáno tím, že je tento program celoevropsky nejrozšířenější a nejznámější. I přesto, že studenti často jako důvod neuskutečnění výjezdu uvádějí problémy s administrativou, je odjezd přes tento program možná stále nejjednodušší a v rámci univerzitního studia zřejmě nejoblíbenější. Navíc bývá tento program nejvíce propagován, studenti nejvíce slyší o možnostech studovat na zahraniční univerzitě právě přes tento program. Naopak nevědí, že je možné vyjíždět na studijní pobyty např. i v rámci Mezinárodní kreditové mobility, jež je součástí programu. Řešením by byla větší informovanost a osvěta studentů. To, že studenti o organizaci a nabídkách dalších programů mnoho nevědí, potvrdil také výzkum na KAE z října 2015. I když se jednalo o malou sondu na jedné katedře, výsledky byly podle mého velmi cenné a důležité.

Studenti v bakalářském programu vyjíždějí na dvousemestrové pobyty nejvíce ve 3. ročníku studia.

Největší počet studentů uskutečnil výjezd v druhém ročníku bakalářského studia. Ve třetím ročníku jich vyjelo celkově o něco méně, ale na roční pobyt jich vyjelo nejvíce právě ve třetím ročníku bakalářského studia. Tato informace byla velice zajímavá, protože se jednalo o výjezdy v absolventském ročníku studia. Je obecně známo, že studenti zpravidla nechtějí realizovat zahraniční cesty v absolventských ročnících studia z toho důvodu, že nechtějí studium prodlužovat, proto byly výsledky výzkumu překvapivé. Ostatně fakt, že studenti se obávají prodlužování studia, opět vyplynul z výzkumu na KAE v říjnu 2015. Otázkou je, kolik studentů po zahraniční cestě během absolventského ročníku studia musí své studium prodloužit. Bohužel, tuto informaci nebylo možné zjistit, ale mohla by být předmětem podrobnějšího výzkumu o prodlužování studia na základě zahraničních cest.

Žen vyjelo až trojnásobně více, než mužů.

Tento fakt je z analýzy jasně zřejmý, už jen na základě toho, že v minulém akademickém roce bylo na FF UP zapsáno ke studiu mnohem více žen než mužů. Dalo se tedy očekávat, že rozdíl počtu žen a mužů, volících zahraniční mobilitu, bude růst přímo-úměrně k číslům počtu žen a mužů na celé FF UP. Což se také stalo. Žen vyjelo zásadně nejvíce.

Mobilitu realizují i zahraniční studenti a studenti starší 30 let.

Výjezdy studentů slovenské národnosti se daly očekávat, nicméně hlavním zjištěním bylo, že do zahraničí jezdí v rámci FF UP i studenti jiné národnosti než české či slovenské. Zároveň využívají zahraničních možností v rámci FF UP také studenti, jež studium prodlužují nebo si zřejmě dodatečně dodělávají vysokou školu. Není jich mnoho, nicméně zahraniční pobyty také absolvují.

Nejoblíbenější destinací ze všech vybíraných zemí je Čínská lidová republika.

Do této země jezdí studenti na roční pobyty a převážně studenti, studující čínský jazyk. Důvodem, proč do Číny studenti jezdí na roční pobyty, může být například vzdálenost této země od ČR. Důvodem, proč si studenti, studující čínský jazyk, volí zrovna Čínskou republiku, je zřejmě studijní povinnost splnit předměty v čínském jazyce na domácí univerzitě. Zajímavým zjištěním bylo, že do Velké Británie nevyjíždělo velké množství studentů, a že si drtivá většina vybrala zemi, kde se mluví jiným než anglickým jazykem. Ostatně tato skutečnost možná potvrzuje fakt, že studenti

mají zájem zlepšovat své jazykové schopnosti. Anglický jazyk je dnes již samozřejmostí a zahraniční příležitosti umožňují vybírat z tak široké škály zemí, že většina uchazečů spíše zvolí zajímavější destinace. Obzvláště pokud studuje jazyk používaný v cílové zemi. Anglofonní země tedy rozhodně nebyly jedny z těch nejvíce volených. Zásadně nejvíce studentů volí z evropských zemí Španělsko a Francii jako cílovou zemi svého pobytu. Nicméně, jak výzkum potvrdil, nejsou to země, kam studenti vyjíždějí převážně na roční pobyty, jelikož v průměru zde nestrávili tolik času, jako v zemích mimo Evropu, což je statisticky podložená domněnka. Z výzkumu je jasné, že oblíbenější jsou země mimo Evropu.

Nejvíce studenti nechávají uznávat dovezené kredity za B předměty.

Jedním z omylů, jež vyšel z průzkumu mobility na KAE v říjnu 2015 bylo, že počet A předmětů na domácí univerzitě je nutné odchodit až po výjezdu studenta, tedy nelze neprodlužovat po absolvování zahraniční mobility. Je jasné, že tento případ zřejmě nastane, pokud si student v zahraničí během studijní stáže nezapíše předměty, jež mu nahradí domácí A předměty. Podle obecného uvážení studenti spíše nechtějí prodlužovat studium, proto se očekávalo, že nejvíce uznaných předmětů bude mít status A. Výzkum však potvrdil něco jiného. I když zkoumanou skupinou nebylo velké množství studentů, naprostá většina si převážné množství dovezených předmětů nechala nahradit za domácí kurzy statusu B.

Nejvíce kreditů v rámci studijních pobytů bylo dovezeno studenty z francouzské univerzity Clermont-Ferrand.

Tento fakt byl však zásadně ovlivněn tím, že s touto univerzitou má katedra romanistiky uzavřenou smlouvu, na základě které lze vycestovat na Dvojitý diplom. Student, který realizuje zmíněnou mobilitu, studuje v zahraničí jeden kompletní studijní program, ve kterém musí získat více než 40 kreditů. Proto byl výsledek pro danou univerzitu tak velký, nicméně je pravda, že v minulém roce tuto univerzitu ve Francii studenti volili nejvíce.

Studenti získávají v zahraničí velmi dobré výsledky.

Průměr 1,84 je velmi dobrý výsledek na to, jak obtížné je možná pro některé studenty studium v zahraničí. Muži studovali v průměru lépe, než ženy, nejlepší průměry se dovážely ze zemí mimo evropský prostor. To však může být dáno tím, jakým způsobem se přepočítávají tyto kredity na ECTS kreditový systém, jelikož tyto země neuplatňují stejná kreditová hodnocení jako UP. Průměry, které studenti získávali nejvíce (1,05 – 1,98) byly získané převážně na studiu ve Španělsku a Polsku.

Nejvíce kreditů se získává během pobytů ve Velké Británii.

To je zajímavé, protože ve Spojeném Království nikdo nebyl na ročním pobytu a navíc si tuto zemi jako cílovou destinaci velké množství studentů nezvolilo. Nicméně v počtu průměrně dovezených kreditů tato země dominuje. Ze Španělska se dováželo menší množství kreditů, zato byla tato země destinací nejoblíbenější z evropských zemí.

Nejvíce vyjíždějí studenti jednooborových studií.

Za zmínku stojí skutečnost, že skutečně nejvíce studentů absolvujících zahraniční mobilitu bylo právě z jednooborových studií a to převážně jazykových. Je možné, že studenti dvouoborových studií často mobilitu nerealizují především kvůli obavám z prodlužování studia na základě toho, že studují dvouoborové studium. Mohou se domnívat, že v zahraničí není vždy možné splnit studijní povinnosti pro oba obory zároveň. Obzvláště zajímavé bylo, že studenti jednooborové české filologie vyjeli jen na pracovní stáže. Studentům zcela zřejmě nemohou být uznávány předměty z jiných zemí. Závěrem je možné se domnívat, že studenti dvouoborových studií mají větší obavy z realizace zahraniční mobility než studenti studií jednooborových.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo analyzovat zahraniční mobility, uskutečněné na FF UP během akademického roku 2015/2016 a odpovědět na otázky, týkající se této problematiky. Práce také měla zmapovat, zda existují fakta, jež by mohla nějakým způsobem sloužit jako podnět ke změně v oblasti organizace zahraničních výjezdů studentů na FF UP.

První část práce se primárně věnovala teoretickým poznatkům z oblasti zahraničních mobilit, byla zde popsána činnost Zahraničního oddělení UP a programy CEEPUS, AKTION, Freemover a Erasmus+, k němuž byl přiřazen i proces administrativy výjezdů.

Analytická část práce se věnovala statistice dat o zahraničních mobilitách, jež byly uskutečněny v rámci FF UP během akademického roku 2015/2016. Byla sestavena tak, aby z výzkumu vzešly podněty, jež by mohly nějakým způsobem vést ke změně v oblasti organizace nebo administrativy zahraničních výjezdů studentů.

Po zpracování analýzy došlo k přesvědčení, že existují skutečnosti, které by mohly vést k jistému zlepšení v organizaci zahraničních mobilit. Některé další analytické výsledky nepotvrdily předešlé domněnky, přesto je však jakákoli sondáž v oblasti zahraničních vztahů vždy přínosná. Výsledky těchto průzkumů mohou být podkladem k jistému zlepšení, na základě kterého by se stále zvyšoval počet studentů, kteří využívají zahraniční možnosti. Univerzita Palackého má podle mého názoru organizační záležitosti týkající se mobilit dobře propracované, přesto je na místě se zamyslet, proč např. studenti více nevyužívají i jiné programy než Erasmus+ nebo z jakého důvodu jich jezdí více v navazujícím typu studia.

Statistická analýza, jež byla provedena v této práci, měla spíše poukázat na skutečnosti v rámci studia v zahraničí. Celý průzkum by se tak dal zajímavě doplnit o podněty a názory studentů, kteří byli zkoumaným vzorkem v této analýze. Mohli bychom se ptát, co je vedlo k uskutečnění výjezdu, jestli mají zájem vyjet do zahraničí znovu nebo co by změnili na organizaci zahraničních mobilit na FF UP.

V budoucnu bych se chtěla zaměřit především na motivační faktory studentů k uskutečnění zahraniční mobility a případně navrhnout motivační prostředky, aby studentů vyjíždělo co nejvíce, jelikož z vlastní zkušenosti vím, že znalosti a schopnosti, získané studiem v zahraničí jsou pro život velmi přínosné a cenné. Využívejme všech možností, které nám život nabízí. Cestování a poznávání jiných kultur nás obohacuje.

RÉSUMÉ

Ce travail s'oriente vers le sujet d'une analyse de la mobilisation des étudiants de la faculté de Philosophie à l'Université Palacký d'Olomouc (FF UP), analyse de toutes les mobilités réalisées pendant l'année de 2015/2016. Elle répond aux questions par exemple : Quel pays est le plus choisis pour les études à l'étranger ? Quelle méthode de financement est-elle utilisée pour les voyages ? Combien de temps restent les étudiants à l'étranger ? Quels sont les résultats des étudiants après leur séjour d'études dans un autre pays et des autres. Tout ça dans le domaine d'utilisation de programmes de l'Union Européenne.

Le mémoire est divisé en deux parties : la partie théorique et la partie pratique.

Dans la première partie, je me suis consacrée à la connaissance théorique dans le domaine de la mobilisation des étudiants vers l'étranger. Cette partie ajoute une description d'une fonction de la section étrangère de FF UP. Elle a pour but d'écrire les programmes internationaux (CEEPUS, AKTION, Freemover) et Erasmus+, auquel la partie ajoute la description d'un processus d'administration.

La deuxième partie s'oriente vers une analyse complète de la mobilisation des étudiants, qui sont effectués une mobilisation internationale grâce aux programmes, transmis par l'université. Après cette analyse, il est possible de remarquer comment fonctionnent les mobilisations pendant l'année passée et essayer de réfléchir, sur quels domaines l'université pourrait se consacrer et s'améliorer pour augmenter le nombre d'étudiants locaux voulant étudier à l'étranger.

Je propose les idées, lesquelles pourront être le sujet d'un autre travail. En l'occurrence, je propose de faire un sondage sur la problématique de la motivation des étudiants dans le cas d'une mobilité internationale.

L'analyse de la situation des mobilités est toujours importante car il est possible de s'appuyer sur les résultats des analyses intérieures. En utilisant cette analyse, l'université peut obtenir une statistique complète de mobilisation de l'année précédente et essayer de déterminer les moyens pour améliorer la situation dans le domaine des mobilisations étrangères à FF UP.

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

ABBOT, Dennis. Goodbye Erasmus, hello Erasmus+. In: *Euronews* [online]. 6. 12. 2013 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.euronews.com/2013/12/06/goodbye-erasmus-hello-erasmus>

AIA-Stipendia MŠMT. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/menu/vymenne-programy/aia-vladni-stipendia-msmt/>

AKTION Česká republika – Rakousko. In: *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.dzs.cz/cz/aktionceska-republika-rakousko/>

Bologna Process – EHEA – History [online]. 2014 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.ehea.info/pid34248/history.html>

Boloňský proces – dosavadní postup. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2013 – 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/bolonsky-proces-2>

CEEPUS. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2013 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/ceepus>

CEEPUS – základní informace. In: *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2015 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.dzs.cz/cz/ceepus/>

Deskriptivní analýza dat. In: *Analýza kvantitativních dat – výzkumné otázky* [online]. 2012 [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://vyzkumy.knihovna.cz/ucebnice/analiza-kvantitativnich-dat>

Erasmus funguje již 30 let. ČT24 [televizní reportáž]. Zveřejněno 28. 2. 2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: https://www.facebook.com/pg/CT24.cz/videos/?ref=page_internal

Erasmus+: Informace pro zájemce, Financování, sazby stipendií Erasmus+ 2016/2017. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/ILO/dokumenty/2016_ERASMUS/Sazby_E_VL_2016-2017_studenti_1.pdf

Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/#c2189>

Evropská spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě. (Education and Training 2020). In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2006-2012, [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani-a-odborne-priprave>

Financování. In: *Zahraniční oddělení UP – Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/>

Fulbright. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/vymenne-programy/fulbright/>

Funkce oddělení pro zahraniční záležitosti UP. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/menu/zahranicni-oddeleni/o-nas/>

Grafický přehled – Program Erasmus. In: *International Relations UP – facebook* [online]. Zveřejněno: 16. 3. 2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/InternationalRelationsUP/photos/a.807956215882773.1073741828.807282485950146/1484862568192131/?type=3&theater>

HAUSCHILDT, K. a kol. (2015). *Social and Economic Conditions of Student Life in Europe*. ISBN 978-37639-5521-3. str. 187. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: http://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EVSynopsisofIndicators.pdf

Hlavní činnosti zahraničního oddělení UP. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/pl/zahranicni-oddeleni/o-nas/>

Informace pro zájemce. In: *Erasmus+ studium – Zahraniční oddělení UP* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/studium/>

JUNOR, S., USHER, A. *Student Mobility & Credit Transfer*. In: *A National and Global Survey* [online]. [cit. 2017-03-28], str. 3. Dostupné z: <http://www.educationalpolicy.org/publications/pubpdf/credit.pdf>

KOUCKÝ, J. et al. *České vzdělání a Evropa. Strategie rozvoje lidských zdrojů při vstupu do Evropské unie*. Praha: Tauris, 1999. ISBN 80-211-0312-4.

KOUCKÝ, J., KOVAŘOVIC, J. (2014). *Je mezinárodní mobilita studentů skutečně povinná?* [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://vsmonitor.wordpress.com/2014/04/16/je-mezinarodni-mobilita-studentu-skutecne-povinna/>

Kvalifikační podmínky programu Erasmus+. In: *Erasmus+: Instrukce pro nominované studenty, zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/ILO/dokumenty/2016_ERASMUS/kvalifikacni_podminkyErasmusplus-16.pdf

Mezinárodní kreditová mobilita (KA107). In: *Zahraniční oddělení UP – Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://iro.upol.cz/erasmus/mezinarodni-kreditova-mobilita-ka107/>

Mobilita studentů (Freemovers). In: *Filozofická fakulta Univerzity Palackého – Stipendijní programy* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/stipendijni-programy/#c3331>

Mobilita v rámci bilaterálních smluv o přímé spolupráci mezi univerzitami. In: *Zahraniční vztahy – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 4. 10. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.ff.upol.cz/menu/zahranicni-vztahy/stipendijni-programy/stipendijni-pobyty-v-ramci-mezinarodnich-smluv/#c22893>

Mozaika prosinec 2016. Publikace a statistiky Erasmus+. In: *European Commission Erasmus+* [online]. 2016 [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: http://www.naerasmusplus.cz/file/2924/mozaika-special_prosinec_2016.pdf

O programu Erasmus+. In: *European Commission Erasmus Plus* [online]. 2017 [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.naerasmusplus.cz/>

Ostatní programy LLP. In: *Zahraniční vztahy – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 13. 4. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/stipendijni-programy/#c3325>

Partnerské instituce v programu Erasmus+. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/erasmus/partnerske-institute/>

Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – úplné znění k 10/2015 [online]. 2015 [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/uplne-zneni-pravidel-pro-poskytovani-prispevku-a-dotaci-2>

Projekty mobility osob/vysokoškolské vzdělávání. In: *Na Erasmus+* [online]. 2017 [cit. 2017-04-08]. Dostupné z: <http://www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-vysokoskolske-vzdelavani/mezinarodni-kreditova-mobilita/>

Proplácení cestovních nákladů. In: *Zahraniční mobility – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/zahranicni-cesty/>

Program Erasmus+. In: *Zahraniční vztahy – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 18. 4. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.ff.upol.cz/menu/zahranicni-vztahy/stipendijni-programy/erasmus/>

Studijní pobyty v zahraničí. In: *Zahraniční oddělení Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://iro.upol.cz/pl/zahranicni-oddeleni/onas/>

Úvod do deskriptivní a induktivní statistiky. In: *Deskriptivní analýza dat* [online]. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: https://is.jabok.cz/el/JA10/leto2013/S207/um/Uvod_do_deskriptivni_a_induktivni_statistiky.ppt

Vysokoškolské vzdělávání. In: *Evropský parlament* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.13.4.html
1

Výběrová řízení. In: *Akademická informační agentura – Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/44_mezinarodni_smlouvy-vyberova-řízení/

Základní informace. In: *Dům zahraniční spolupráce* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <http://www.dzs.cz/cz/o-dzs/>

Zahraníční mobility – stipendijní programy. In: *Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/stipendijni-programy/>

Zahraníční cesty – před cestou. In: *Zahraníční mobility – Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2017 [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: <https://www.ff.upol.cz/studenti/zahranicni-mobility/zahranicni-cesty/>

Zahraníční vztahy. In: *Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 30. 9. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://old.ff.upol.cz/menu/zahranicni-vztahy/popis-cinnosti/>

SEZNAM ZKRATEK

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
tzv.	tak zvaně
EHEA	European Higher Education Area
DZS	Dům zahraniční spolupráce
AIA	Akademická informační agentura
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
LLP	Lifelong learning programme
EU	Evropská unie
FF UP	Filozofická fakulta Univerzity Palackého
ECHE	Erasmus Charter for Higher Education
ESN	Erasmus student network
LA	Learning Agreement
OSL	Online Language Support
ZO UP	Zahraniční oddělení Univerzity Palackého
AR	akademický rok
KAE	katedra aplikované ekonomie

SEZNAM GRAFŮ

Graf 9: Počet studentů v jednotlivých ročnících jednotlivých typů studia – prezenční i kombinovaná forma.

Graf 10a: Počet studentů – studijní pobyty podle typu a ročníku studia.

Graf 2b: Počet studentů – praktické stáže podle typu a ročníku studia.

Graf 11: Počet studentů jednotlivých ročníků narození v jednotlivých programech studia.

Graf 12: Srovnání zemí – studijní vs. praktická stáž.

Graf 5: Počet studentů v závislosti na využitých formách financování jednotlivých programů.

Graf 6: Studijní výsledky studentů na studijním pobytu (prezenční i kombinované studium).

Graf 13: Evropské země s největším počtem absolvovaných dní.

Graf 14: Počet studentů, vyjíždějících do jednotlivých destinací.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 14: Počet výjezdů na základě formy a programu studia.

Tabulka 15: Počet studentů, studujících na FF UP v AR 2015/2016.

Tabulka 16: Studijní programy – počty studentů.

Tabulka 17: Studijní programy a obory studentů, absolvujících pobyt.

Tabulka 18: Počet studentů v jednotlivých kombinacích studia.

Tabulka 19: Přehled studijních programů a oborů, ve kterých žádný absolvent mobility nestudoval.

Tabulka 20: Počet studentů v závislosti na pohlaví a typu studia.

Tabulka 21: Počet studentů, zúčastněných zahraniční mobility v závislosti na ročníku narození.

Tabulka 22: Studijní pobyt, kombinovaná i prezenční forma studia.

Tabulka 23: Pracovní stáž, kombinovaná i prezenční forma studia.

Tabulka 24: Počet osob v závislosti na termínu a typu výjezdu.

Tabulka 12: Využití stipendií podle jednotlivých studijních programů.

Tabulka 25: Získané průměry (ženy, muži) za jednotlivá období studia.

Tabulka 14a: Počet studentů v závislosti na období výjezdu a ročníku studia – bakalářský a navazující magisterský program.

Tabulka 14b: Počet studentů v závislosti na období výjezdu a ročníku studia – magisterský a doktorský program.

Tabulka 15: Počet financovaných výjezdů (Erasmus+), rozdělení zemí do skupin podle výše stipendia.

Tabulka 16: Průměrný počet kreditů, získaný v jednotlivých zemích za semestr studia.

Tabulka 17: Počet studentů, jejichž předměty byly uznány za jednotlivé statusy domácích předmětů.

Tabulka 18: Počet studentů – vysílající katedry.